

BUDSJETT 2024

ØKONOMIPLAN 2024 – 2027

FOR SNÅASEN TJÆLTE/SNÅSA KOMMUNE

Kommunedirektøren sitt forslag 14.11.23.

Innhold

BUDSJETT 2024	1
1. SAMMENDRAG	5
1.1. Rullering av årsplan og budsjett	5
1.2. Hovedtrekk i kommunedirektørens budsjettforslag	6
2. VIKTIGE KOSTRATALL	7
2.1 Om KOSTRA	7
2.2. Finansielle nøkkeltall	8
Brutto driftsutgifter, kr. pr. innbygger.....	8
Brutto driftsinntekter, kr. pr. innbygger	8
Netto driftsutgifter, kr. pr. innbygger	8
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	8
Frie inntekter, kr. pr. innbygger	8
Netto lånegjeld, kr. pr. innbygger	8
2.3. Prioritering	10
2.5. Dekningsgrader og betalingssatser	11
3. FOLKETALLSUTVIKLING OG PROGNOSE	12
3.1. Framskriving av befolkningsutvikling	12
Fig. 2. Forventet utvikling frem mot 2050	14
3.2. Forventet utvikling frem mot 2050 for noen aldersgrupper	14
3.3. Forventet utvikling i kostnader knyttet til demografiendringer	15
4. KOMMUNEPLAN FOR SNÅSA KOMMUNE	16
5. UTVIKLING I FRIE INNTEKTER	17
5.1. Statsbudsjettet 2024.....	17
5.3. Momenter med særskilt fordeling i statsbudsjettet	18
5.4. Konsekvenser for Snåsa kommunene	18
5.5. Skjønnsmidler.....	20
5.6 Skatt på inntekt og formue (og inntektsutjevning).....	21
5.7. Rammetilskudd og skatteinntekter	21
5.8. Eiendomsskatt	22
6. FINANSINNTEKTER OG FINANSUTGIFTER	23
6.1. Forutsetninger.....	23
6.2. Langsiktig lånegjeld	23

6.3. Sammendrag finansområdet 2024 – 2027	24
7. BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT	25
7.1 Bevilgningsoversikt drift	25
7.2. Utviklingen i netto driftsresultat 2024-2027	25
8. DRIFTSBUDSJETT 2024 – 2027	26
8.1. Forutsetninger	26
8.1.1 Prisvekst	26
8.1.2 Lønnsvekst	26
8.1.3 Kommunale avgifter og gebyrer	26
8.2. Kostnadsreducerende tiltak	27
8.2.1 Kostnadsreducerende tiltak skoledrift Snåsa skole	27
8.2.2 Kostnadsreducerende tiltak Snåsa skole – reduksjon i ordningen med skolemat. ..	27
8.2.3 Kostnadsreducerende tiltak Snåsa barnehage	27
8.2.4 Enklere planlegging av ressursbruk innen Pleie og omsorgstjenesten:	28
8.2.6 Familiesentralen – gjennomgang av dagens kommunesamarbeid for kommunale akutte døgnplasser (KAD) og distriktsmedisinsk senter (DMS)	28
8.2.2 Utviklingsenheten - Reduksjon i energikostnader.	29
8.3. Nye tiltak	29
8.3.2 Sentraladministrasjonen – Distriktssatsingen ILAG (+Heia Innherered)	29
8.3.3 Sentraladministrasjonen – utvidelse av kommunesamarbeidet innen IKT.	29
8.3.4 Snåsa skole – grunnskoleutdanning for barn bosatt i flyktningmottak.	30
8.3.5 Snåsa barnehage – utvidelse av barnehagedrift Breide.	30
8.3.6 Snåsa barnehage – styrket bemanning.	30
8.3.7 Familiesentrene – helsestasjon for flyktninger	30
8.3.8 Familiesentrene – styrket bemanning fysioterapi	31
8.3.9 Familiesentralen - Oppstart Helseplattformen	31
8.3.10 Familiesentralen (NAV) ønske om økt stillingsandel knyttet til integreringsarbeid mot minoritetsfamilier	31
8.3.11 Utviklingsenheten – ekstra 20% stillingsressurs i tilknytning til Kulturskolen	32
8.4. Budsjettrammer 2024 per ansvar	33
9. INVESTERINGSBUDSJETT 2024 - 2027	40
9.1. Økonomiske rammer	40
9.2. Investeringsprosjekt 2024- 2027	41
9.2.1 Investeringer sentraladministrasjonen:	41
IKT investeringer	41
9.2.2 Investering Pleie og omsorg	41
Velferdsteknologi	41
9.2.3 Investeringer innenfor Snåsa kirke/Snåsa menighetsråd	41

Opprusting av kirke og kirkegård.....	41
9.2.4 Investering kommunale eiendommer	42
Opprusting av kommunale bygg/enøktiltak.	42
Opprusting av kommunale omsorgsboliger	42
Kjøkken Snåsa sykeheim ombygging/restaurering.	42
Møblering med videre for nye lokaler til Bibliotek og kulturskole.	43
9.2.5 Oppgradering av kommunale uteområder og leikeplasser.	43
9.2.6 Investering i tilknytning til kommunale veier	43
9.2.6 Investering i tilknytning til VAR området	43
Vest Snåsa vannverk:	43
9.2.7 Startlån 2024	44
9.2.8 Behov for styrking av egenkapital i KLP	44
9.3. Bevilgningsoversikt investering	44
Investeringsbudsjett 2024, økonomiplan 2024-27	44
10. BRUK AV DISPOSISJONSFOND I BUDSJETT 2024 - 2027.	46

1. SAMMENDRAG

1.1. Rullering av årsplan og budsjett

Fortsatt betydelig prisvekst og vedvarende renteøkninger gir store utfordringer i forhold til budsjettarbeidet. Økningen i frie inntekter basert på forslag til statsbudsjett ligger samtidig på 4,8% som også er gjennomsnittet for kommunene i Trøndelag. Sett i relasjon til kostnadsveksten i kommunen nå i 2023, burde nok tallet vært større. Prognosen for utviklingen i folketallet hos SSB er uforandret, men med bakgrunn i økt aktivitet og bosetting av flyktninger er forhåpningene gode om at virkeligheten vil slå prognosene.

Selv om økonomiske rammebetingelser gir et smalt handlingsrom er det også flere positive signaler som gir grunnlag for optimisme. Et høyt sykefravær i etterkant av Corona pandemien er i bedring, samtidig som det er registrert framgang i forhold til rekruttering innen flere sektorer. Åpning av nytt asylmottak på Finsås gir også økt aktivitet i kommunen og grobunn for nye arbeidsplasser og økt tilflytting. Deltagelse i en offensiv distriktssatsing skaper samtidig forventninger om tiltak for økt bolyst og større attraktivitet for å kunne leve gode liv i Snåsa. Videre arbeidet med kommuneplanen sin arealdel er godt i gang, og vil sammen med en nyrevidert samfunnsdel være en premissgiver til retningen for videre utvikling av lokalsamfunnet.. Snåsa er slik sett godt forspent med ønsker og forventninger for en positiv utvikling innen mange områder, noe som kan være krevende for en liten kommune med tilsvarende begrensede ressurser. Det vil slik sett være viktig å tenke langsiktig og heller satse med tyngde innen definerte målsettinger, fremfor å smøre tyn og sparsommelig i et forsøk på å gjøre alle til lags.

Kommunen har de siste årene oppnådd driftsmessig overskudd, og med det skapt nødvendig handlingsrom, slik at mange store investeringer er blitt gjennomført. Disse vil nå kunne bidra til bedre grobunn for at nye satsningene bli vellykket, mens høy gjeld og økte rentekostnader gir også et behov for pause for nye investeringer. Det er derfor et relativt restriktivt investeringsbudsjett som leges frem for behandling.

Kommuneloven stiller krav til at samhandlingen mellom kommuneplan og økonomiplan blir fremstilt i form av konkrete målsettinger i kommunes årsbudsjett og økonomiplan.

Kommunedirektøren sitt forlag til årsplan og budsjett for 2024 og økonomiplan for 2024 – 2027 bygger således på følgende forutsetninger:

- Vedtatt økonomiplan for 2023 – 2026
- Regjeringen sitt forslag til statsbudsjett for 2024
- Vedtatt målsetting om bærekraftig kommuneøkonomi
 - Netto driftsresultat på minimum 1,5%
 - Lånegjeld ikke over 105% av samlede driftsinntekter
 - Reserver i form av disposisjonsfond på minimum 7%

Det er i tillegg lagt vekt på målsettingene den nye kommuneplan sin samfunnsdel innen områdene samfunn, tjenester, organisasjon og økonomi, med bakgrunn i hovedmålsettingene

- Attraktiv og inkluderende (ekte, raus og modig)
- Synlig og kompetent
- Verdiskapende og modig

- Trygg

Samt eksisterende arealplan (ny vil foreligge i løpet av planperioden).

Kommunedirektøren har i sitt arbeid med forslag til budsjett for 2024 og økonomiplan for 2024 – 2027 gjennomført drøftinger der dette har vært naturlig. De ulike tjenesteområdene har samtidig hatt fokus på informasjon og medvirkning i sitt arbeid i forkant av at forslaget legges frem for politisk behandling. Budsjettforslaget bygger på en restriktiv ressursbruk, der kompensasjon for økte kostnader utover lønnsvekst i liten grad kan etterkommes. Signaler om dette er også gitt i tilknytning til interkommunale samarbeidsløsninger noe som er i samsvar med de andre deltagerkommunene som inngår i samarbeidene.

Kommunedirektøren legger fram sin innstilling for formannskapet den 14.november, og det er formannskapet som så sender det videre ut på høring. Sluttbehandling i formannskapet blir den 5.desember og kommunestyret behandler formannskapets budsjettinnstilling 14.desember.

1.2. Hovedtrekk i kommunedirektørens budsjettforslag

Kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2024 – 2027 legges fram i balanse. Vedtatte innsparingene, og nye tiltak knyttet til tidligere budsjett er innarbeidet i økonomiplanen.

Snåsa kommune har i noen år vært i en omstillingsfase der behovet for reduserte kostnader ble gitt prioritet nummer en. Innsparinger gir fortsatt betydelige utfordringer for hele organisasjonen, men kommunedirektøren vil presisere at Snåsa kommune gir et godt tjenestetilbud sett i forhold til de fleste sammenlignbare kommuner. Et merkbart symptom har vært at kapasiteten til å delta i utviklingsprosjekter ble meget begrenset. Det er derfor veldig gledelig at det i 2024 på ny vil være økt satsning knyttet til utvikling, både i forhold til kommunen som organisasjon, og lokalsamfunnets ønsker og behov.

Økonomien har utover i perioden blitt gradvis bedre, og det ble i forbindelse med budsjett 2022 og 2023 åpent opp for noen begrensede tiltak. Situasjonen for 2023 og 2024 med høy prisstigning og stigende rente, samtidig med sterk vekst i kostnader opp mot ressurskrevende brukere, gir nye utfordringer for kommuneøkonomien. Etablering av nytt og relativt stort flyktningsmottak gir positive ringvirkninger for mange, mens også økte utfordringer for kommunal tjenesteproduksjon. Det vil derfor være vanskelig å etablere nye tiltak uten ekstern finansiering, og rom for midler til videre utvikling av organisasjonen blir begrenset. Mange av tiltakene i budsjett 2024 er derfor knyttet opp mot at kommunen ønsker å gi gode tilbud til flyktningene som er på besøk hos oss, og skjer i samarbeid med mottaket og er finansiert gjennom statlige tilskuddsordninger.

Overføringer av frie midler til Snåsa gir i forslag til statsbudsjett en oppgavekorrigert vekst på 4,8 %. Økningen for Snåsa er likt med det som er gjennomsnittet både for fylket, men noe over gjennomsnittet for landet på 4,7. Tilsvarende vekst for 2023 var for snåsa på 5,1%. Årsaken til lavere vekst er forventningene om lavere prisvekst for 2024, samt relativt stabil utvikling av kommunes kostnader knyttet demografi.

Forventningene til eiendomsskatten er beholdt som i dag. Ny taksering kan gi et større verdigrunnlag, men tiden er neppe riktig for å utvide selve beskatningen ut over det den er i dag. Brukbare priser og høy kraftproduksjon kan gi noe mer i inntekt knyttet til kraftverk.

Finanskostnadene justeres i henhold til forventningene om framtidig rentenivå, gjennomsnittlig avdragstid og konsekvensene av allerede vedtatte tiltak. Finanskostnaden forutsetter en vider restriktiv holdning til nye investeringstiltak

Selv om det i svært liten grad er rom for nye tiltak, vil organisasjonen arbeide ut fra disse målsettingene i sine videre vurderinger.

- Et arbeidsmiljø som fremmer nærvær, medansvar - samarbeid på tvers av fagområder.
- Rekruttere og beholde tilstrekkelig kompetanse.
- Satsing på digitalisering som strategi for organisasjonsutvikling med mål om økt kvalitet og effektiv ressursutnytting.
- Videreutvikle fortinn knyttet til sørsamisk nærings- og kulturliv, samt rollen som tospråklig kommune
- Trygge sysselsettingen og tilrettelegge for en positiv utvikling av lokalsamfunnet vårt, samt ta vare på og videreutvikle verdiene kommunen rår over
- Attraktiv og inkludering samfunn der folk ønsker å leve sine liv
- Fremme utviklingen av trygge lokalsamfunn og godt oppvekstmiljø.

Kommunedirektørens forslag til økonomiplan for 2024 – 2027 fremlegges med en total utgiftsramme for 2024 på vel 173 millioner kroner og vil holde seg relativt stabilt utover i planperioden.

Investeringsbudsjettet

Snåsa kommune har i en periode hatt uvanlig stor aktivitet innen investeringer, men er fra 2022 mer nede på det som vil være den fremtidige normalen. Store investeringer har gitt økt gjeld. Negativ befolkningsutvikling forsterker veksten i gjeld pr. innbygger og gir samtidig mindre frie inntekter til å betjene gjelden.

Normalisering i investeringsnivået og stabilisering av gjelden er derfor like nødvendig som kostnadsgjennomgangen i driften for å kunne skape forutsigbarhet. Mål om normalisering av investeringsnivået er derfor retningsgivende for kommunedirektørens forslag til investeringsbudsjett for perioden 2024 - 2027.

En god regel for å unngå økning i lånegjelden, er å over tid begrense investeringer finansiert med lån til samme som nivå som avdrag kostnadsført i driftsbudsjettet. For Snåsa kommune vil en slik begrensning innebære en maksimal fremtidig årlig låneramme på 8-9 millioner kroner.

2. VIKTIGE KOSTRATALL

2.1 Om KOSTRA

KOSTRA (KOMmune-STat-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem for kommunal og fylkeskommunal virksomhet. Mange av indikatorene som brukes i KOSTRA legger vekt på å vise kommunens kostnader og prioriteringer i forholdet til ulike tjenestoområder og brukergrupper.

Nedenfor følger utdrag av KOSTRA-tall for 2021 og 2022 for Snåsa kommune, samt landsgjennomsnittet og gjennomsnittet for kommunegruppe 3 for 2022. Kommunegruppe 3 består av kommuner med innbyggertall mellom 2.000 til 9.999, lave bundne kostnader og høye korrigerte inntekter. Dette er kommuner som skal være lik hverandre på sentrale kostnads- og inntektsområder som innbyggertall, bosettingsstruktur, inntekter og lignende. I tillegg til Snåsa er Hitra, Frøya, Meråker og Vikna trønderske kommuner i gruppe 3.

2.2. Finansielle nøkkeltall

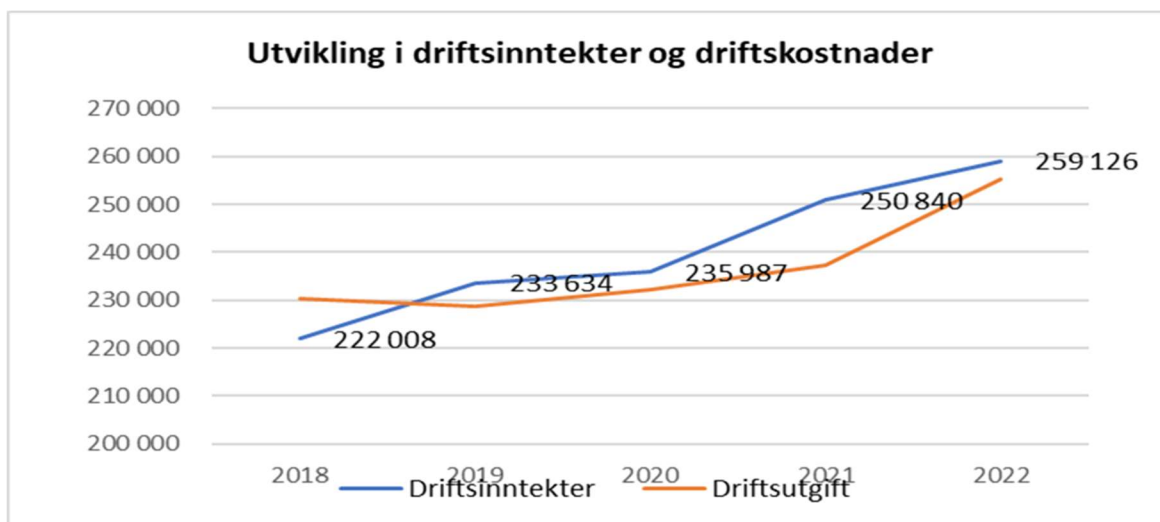
Finansielle nøkkeltall	Snåsa 2021	Snåsa 2022	Komm.- gruppe 3 2022	Norge u/Oslo 2022
Brutto driftsutgifter, kr. pr. innbygger	117.352	126.939	126.063	99.270
Brutto driftsinntekter, kr. pr. innbygger	124.251	128.854	134.499	101.469
Netto driftsutgifter, kr. pr. innbygger	79.639	87.341	82.700	70.814
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	5,7	1,1	3,9	2,7
Frie inntekter, kr. pr. innbygger	80.596	83.476	75.516	67.020
Netto lånegjeld, kr. pr. innbygger	123.797	123.838	150.087	94.193

- 1) Antall innbyggere pr. 31.12.2022: N=2.033 og 31.12.2020: N= 2.063
- 2) Brutto driftsresultat = driftsinntekter – driftsutgifter.
 Driftsinntekter = skatt inntekt/formue + statlige rammetilskudd + statlige øremerkede tilskudd + statlige tilskudd + eiendomsskatt + konsesjonskraftsinntekter + brukerbetaling + finansinntekter
- 3) Netto driftsresultat = driftsinntekter – driftsutgifter – finansutgifter
- 4) Frie inntekter = skatt inntekt og formue + statlige rammetilskudd.

Driftskostnader vs. Driftsinntekter

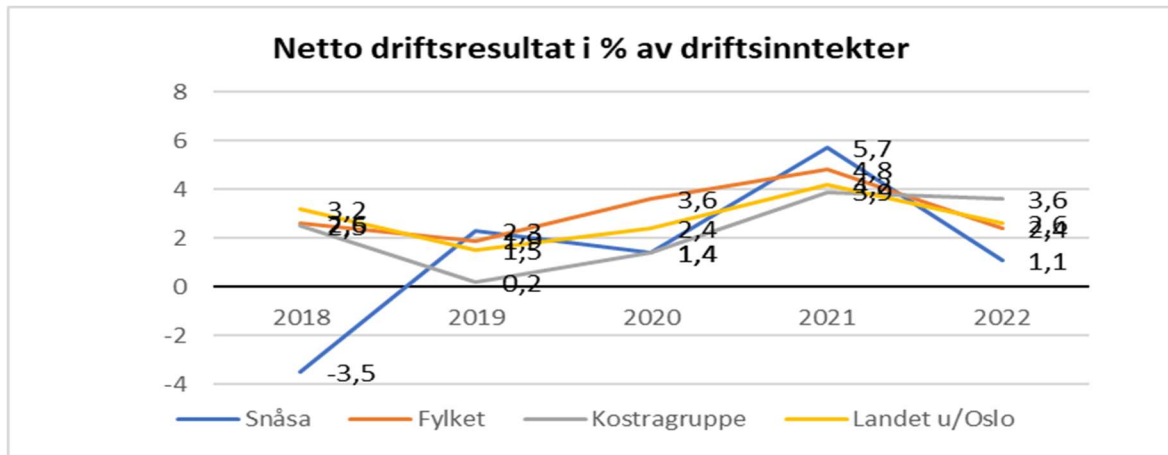
Snåsa kommune hadde i perioden 2019 til 2021 hatt en relativt solide driftsmarginer. Selv om folketallet har vært i kontinuerlig nedgang, har innsparings og effektiviseringstiltak medført stabile driftsoverskudd. Store investeringer og økte lånekostnader, sammen med utfordringer innen sykefraværet i perioden etter flere år med pandemi ga i 2022 noe tilbakegang, men resultatoppnåelse var fortsatt en del bedre enn budsjett. Ekstrakostnader knyttet til pandemiperioden gir også noen utfordringer for å vurdere kostnadsutviklingen de siste par årene. Hovedtyngden av pandemien var offisielt over i 2022, men fortsatt kan nok en deler av kostnadene knyttet til sykefravær i 2023 ha slik årsakssammenheng.

Perioden 2022-23 har i tillegg til sterk vekst i utlånsrente også hatt høyere lønns- og prisvekst enn tidligere, og spesielt nå i 2023 har også denne også vært betydelig høyere enn det myndighetene har forventet i forkant. Økt inflasjon og svak kronekurs har også presset rentene opp både raskere og høyere enn det som var forventet. Nye og uventede kostnader i betydelig omfang innen Pleie og omsorgssektoren gir også betydelige kostnadmessige utfordringer. Det er derfor forventninger om betydelig svakere resultat for 2023. Situasjonen medfører også behov for restriktiv pengebruk, og gir begrenset rom for å nye aktiviteter i neste års budsjett og økonomiplan.

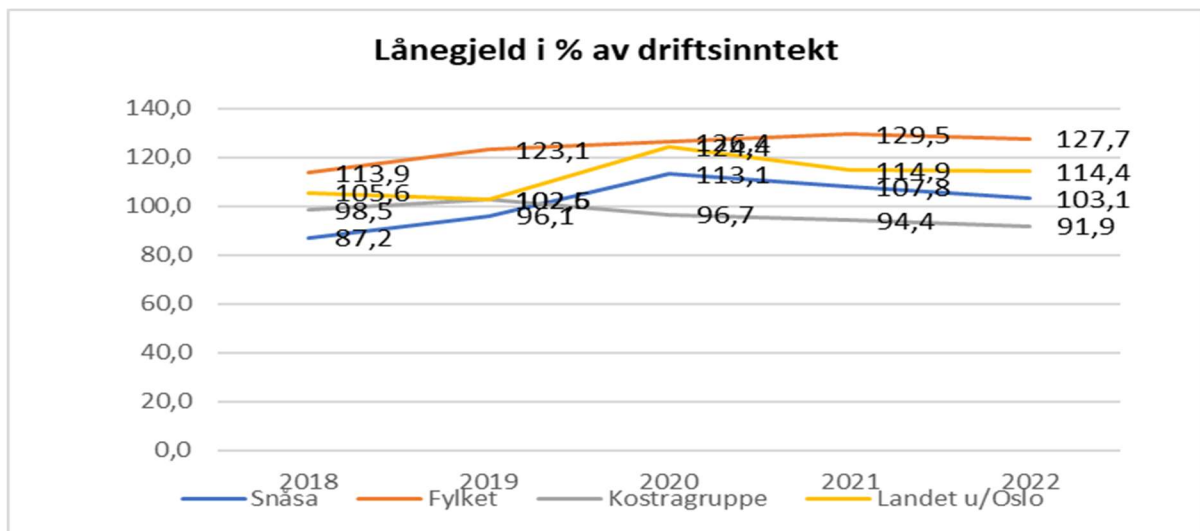

Snåsa kommunes finansielle situasjon ble bedre enn budsjettet i 2022, men situasjonen i 2023 vil er mer utfordrende. Som regnskapet for 2022 viser er utviklingen fra 2018 nå i ferd med å gjenta seg, ved at kostnadene stiger raskere enn inntektene. Delvis skyldes dette at generell inflasjon og rente vokser raskere enn overføringene fra staten og delvis er årsakssammenhengen knyttet til nedgang i folketall og betydelig økte kostnader knyttet til helsemessige utfordringer blant innbyggerne i kommunen.

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter er endret fra et underskudd på 3,1 % i 2018 til et overskudd på 5,7% i 2021 og 1,1% i 2022. Økningen i rentebærende gjeld og en mangedobling av lånerenten er hovedårsaken til at finanskostnader økte med 2,3 millioner fra året før, noe som da også ga tilsvarende nedgang i driftsresultat. Gjeldssituasjonen i 2023 er en svak nedgang i lånegjeld, mens renten har fortsatt å stige. Kommunen betaler nå mot slutten av 2023 ca. 5,5% i flytende renter, noe som er ca. 1% over det som var forventet i årets budsjett. De fleste prognoser indikerer at rentetoppen nå kan være nådd, slik at det ikke er forventet vesentlig økning i 2024. Ved ytterligere vekst i gjeld vil finanskostnader båndlegge stadig større del av driftsinntektene.

Frigjorte midler vil nå i større grad gå til dekning av økte utgifter til renter og avdrag, enn til avsetninger til disposisjonsfond.

Figuren over viser utviklingen i lånegjeld målt mot nivået på driftsinntekter de siste fem årene. Snåsa kommune har historisk sett vært forsiktig i forhold til investeringer og har hatt lav lånegjeld. Lave finanskostnader har dermed vært noe av nøkkelen til å kunne ha noe høyere driftskostnader enn inntektsnivået generelt skulle tilsi. Snåsa har da heller ikke vært spesielt sårbar for svingninger i finansmarkedene. Økt lånegjeld gir nå større sårbarhet for svingninger i lånerenten. Nedgang i folketallet gir både svakere inntektsutvikling og høyere lånegjeld pr. innbygger. Muligheten for ekstra nedbetaling i 2021 medfører at gjelden ble noe redusert. En normalisering av investeringsnivå har gjort at denne utviklingen har vedvart.

2.3. Prioritering

Tar man brutto driftskostnader og trekker fra eventuell brukerbetaling, øremerkede tilskudd og refusjoner og så deler på antall personer i målgruppen får man netto driftsutgifter pr.

person i målgruppen. Dette er en grei måleenhet der brukergruppene er klart avgrenset. For andre grupper brukes måltall som kroner delt på totalt antall innbyggere i kommunen. Beløpet viser hvor mye av kommunens ressurser som brukes på de forskjellige tjenestene og er således et mål for hvor høyt tjenestene prioriteres. Omlegginger i statistikk materialet til SSB har i 2021 vært gjenstand for omlegging, og statistikk ut fra det første kriterium er således i stor grad blitt faset ut. Ny statistikk måler grunnleggende i totaler eller i kroner pr. innbygger, og det er derfor avgjørende at man har en del demografikunnskap for å kunne vurdere kostnadene pr. innbygger opp mot enhetskostnad for målgruppen.

Snåsa kommune har de siste par årene skiftet KOSTRA gruppe nærmest årlig, og tilhørte gruppe 3 i 2018, gruppe 2 i 2019 og tilhører nå for sammenligninger for 2022 igjen kommunegruppe 3. Meråker er eneste Trønderske kommune i tillegg til Snåsa i denne gruppen. Det hyppige skifte av grupper gjør det vanskelig å vurdere nyere sammenstillinger med tidligere målinger, samtidig som plasseringen her kan virke noe fremmed.

Ved sammenstilling, vil økning i netto driftsutgifter ut over prisvekst ofte skyldes høyere dekningsgrad og/eller relativt lave betalingssatser. Forklaringene og kombinasjonen av forannevnte faktorer vil variere for de ulike tjenestene. For de fleste områdene er kostnadene høyere i 2022 enn de var året i forveien. En del av kostnadsveksten i 2022 ut over generell prisvekst kan knyttets pandemibekjempelse. Størst kostnadsvekst er det innenfor området helse og omsorg, administrasjon og barnehage.

Tjeneste	Beskrivelse	Snåsa 2021	Snåsa 2022	2022 Kostgr. 3	2022 land u/Oslo
Barnehage	Netto driftsutgifter pr innbygger - barnehage	8 310	9 116	7 642	8 181
Grunnskole	Netto driftsutgifter pr innbygger - grunnskole	11 106	11 665	14 119	12 548
Grunnskole	Netto driftsutgifter pr innbygger - skoleskys	651	574	437	307
SFO	Netto driftsutgifter pr innbygger - sfo	119	170	406	373
Kulturskole	Netto driftsutgifter pr innbygger pr. innbygger	535	483	625	353
Helse og omsorg	Netto driftsutgifter pr innbygger - helse og omsorg	35 366	37 912	39 178	28 927
Helse og omsorg	Netto driftsutgifter pr innbygger - i institusjon	12 039	12 853	12 240	8 796
Helse og omsorg	Netto driftsutgifter pr innbygger - hjemmeboende	14 805	16 590	17 827	13 038
Helse og omsorg	Andel av netto driftsutgifter - helsestasjon og skolehelse	1 076	1 191	1 019	895
Helsetjenester	Netto driftsutgifter pr innbygger - diagnose, behandling og rehabilitering	5 946	4 880	4 519	2 939
Helsetjenester	Netto driftsutgifter pr innbygger - barnevern	1 734	1 766	2 706	2 709
Administrasjon	Netto driftsutgifter pr innbygger - politisk styring og kontroll	1 426	1 397	1 162	511
Administrasjon	Netto driftsutgifter pr innbygger - administrasjon	6 847	7 663	6 348	4 128
Kirken	Brutto driftsutgifter pr innbygger - kirke og gravplasser	1 206	1 252	1 128	689
Kultur	Netto driftsutgifter pr innbygger - allmenn kultur	2 316	2 587	3 693	2 878
NAV	Netto driftsutgifter pr innbygger - økonomisk sosialhjelp	950	707	952	1 267
NAV	Netto driftsutgifter pr innbygger - sosialsektoren samlet	3 030	3 095	2 968	3 660
Landbruksforvaltning	Netto driftsutgifter pr innbygger - landbruksforvaltning	1 347	1 156	496	135
Plansaker	Netto driftsutgifter pr innbygger - plansaksbehandling	414	1 030	423	305
Næringsutvikling	Netto driftsutgifter pr innbygger - tilrettelegging og bistand	235	695	136	276
Kommunale bygg	Netto driftsutgifter pr .innbygger eiendomsforvaltning	967	1 029	339	384
Kommunale bygg	Netto driftsutgifter pr . inb - førskolelokaler	917	920	966	649
Kommunale bygg	Netto driftsutgifter pr . inb - skolelokaler	3 927	3 633	3 130	2 733
Kommunale bygg	Netto driftsutgifter pr . inb - institusjonslokaler	1 526	1 904	1 828	1 329
Kommunale veier	Netto driftsutgifter pr . inb - kommunale veier	2 024	2 579	2 423	1 482

2.5. Dekningsgrader og betalingssatser

Tabellen under viser dekningsgraden (antall plasser/brukere i forhold til antall i brukergrupper) på en del tjenesteområder.

Som det fremgår her har Snåsa kommune gjennomgående høye dekningsgrader, spesielt innen kulturskole (hvor vel 34 % av alle 6-15 åringer er elever), lege og helsetjenester er dekningsgraden god i forhold til de vi sammenligner oss med.

Dekningsgrader	Snåsa 2021	Snåsa 2022	Komm.- gruppe 3 2022	Norge u/Oslo 2022
Andel barn 1-5 år med barnehageplass ...	102,2	99,1	92,4	93,6
Andel kommunale plasser av alle barnehageplasser	73,2	69,6	89,0	49,7
Andel elever i grunnskolen m/spesialundervisning	8,2	10,0	9,5	7,9
Andel innbyggere 6-15 år i kulturskole	33,9	34,3	20,0	13,2
Årsverk i helse og omsorg pr 10.000 innbygger	505,0	509,4	444,2	322,0
Legeårsverk pr. 10.000 innbygger	29,5	29,7	16,0	12,4
Fysioterapiårsverk pr. 10.000 innbygger	8,9	10,9	12,3	9,6
Årsverk helsestasjon/skolehelse pr 10.000 innbyggere under 22 år	131,2	77,4	62,7	51,8
Andel innb. 80 år + som er beboer i institusjon.....	12,7	11,4	11,8	10,4
Andel innb. 80 år + som bruker hjemmetjenester	32,3	32,3	35,3	28,0
Andel innb. 0-66 som brukere hjemmetjenester	31,8	31,6	43,9	49,0
Andel nyfødte med hjemmebesøk	69,2	88,9	100,7	86,5

Sammenfattet viser KOSTRA-tallene at Snåsa kommune har et godt utbygd tjenestetilbud med høye dekningsgrader. Tall som gjelder grunnskole, omfatter også eventuelle privatskoler. Mange av helsetjenestene har svært god dekningsgrad, jordmor- og fysioterapi ligger fortsatt noe under sammenligningen med kommunegruppe.

3. FOLKETALLSUTVIKLING OG PROGNOSE

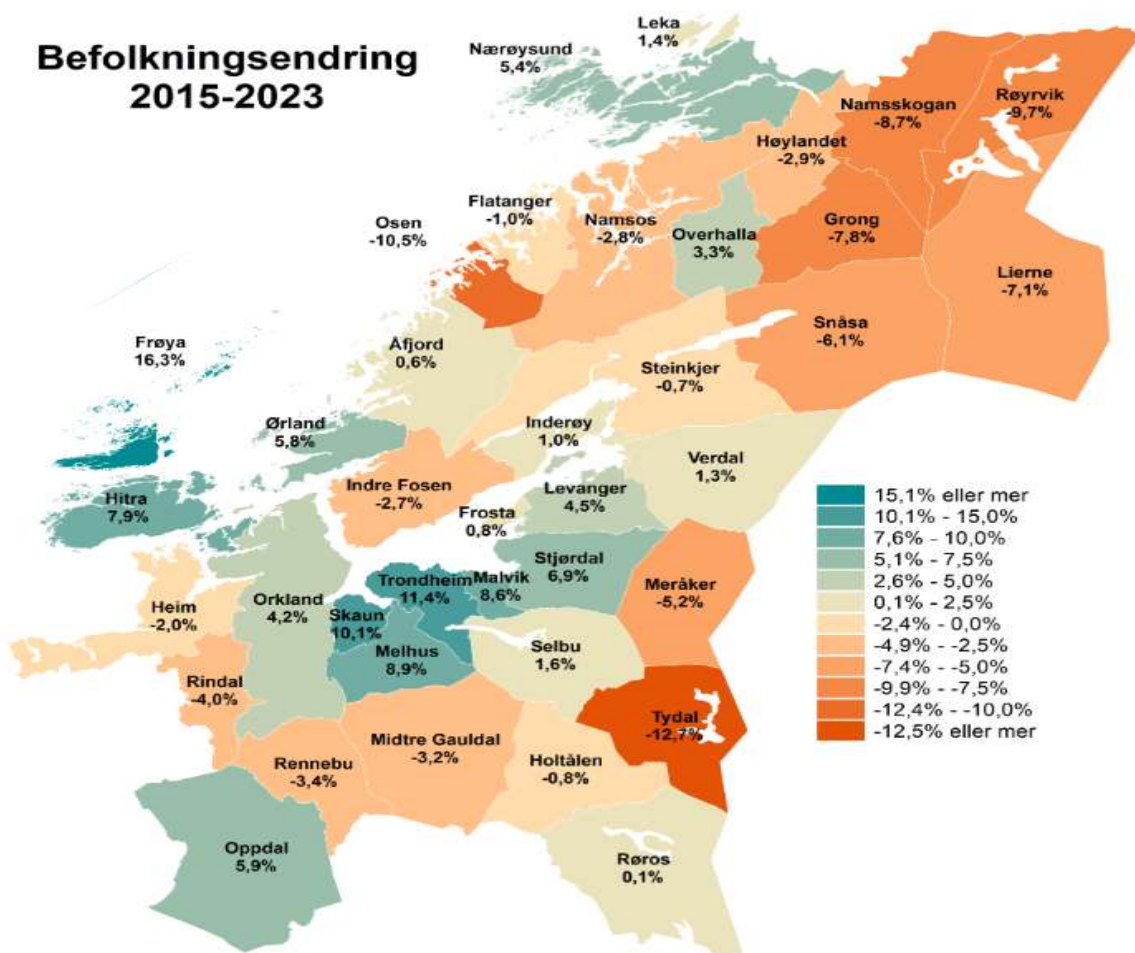
3.1. Framskriving av befolkningsutvikling

Utvikling i folketall og demografi er den mest sentrale indikatoren i forhold til endringer i inntektsoverføringer fra staten og endret tjenestebehov for innbyggerne i kommunen. Utviklingen i eget folketall og sammensetning av befolkningen vil slik sett være retningsgiver for omstilling både ut fra nedgang i inntekter, men også ut fra økning eller reduksjon i behov.

Pr. 01.01.2023 hadde Snåsa kommune 2.021 innbyggere, og det er registrert endringer på en til 2022 pr. 01.07.23. Dette er da to flere enn på samme tid i 2022. Prognoser for videre utvikling viser derimot en forventning om at folketallet i kommunen er inne i en langsiktig trend med nedgang.

Fig. 1. Befolkningsendring Trøndelag 2021-2023

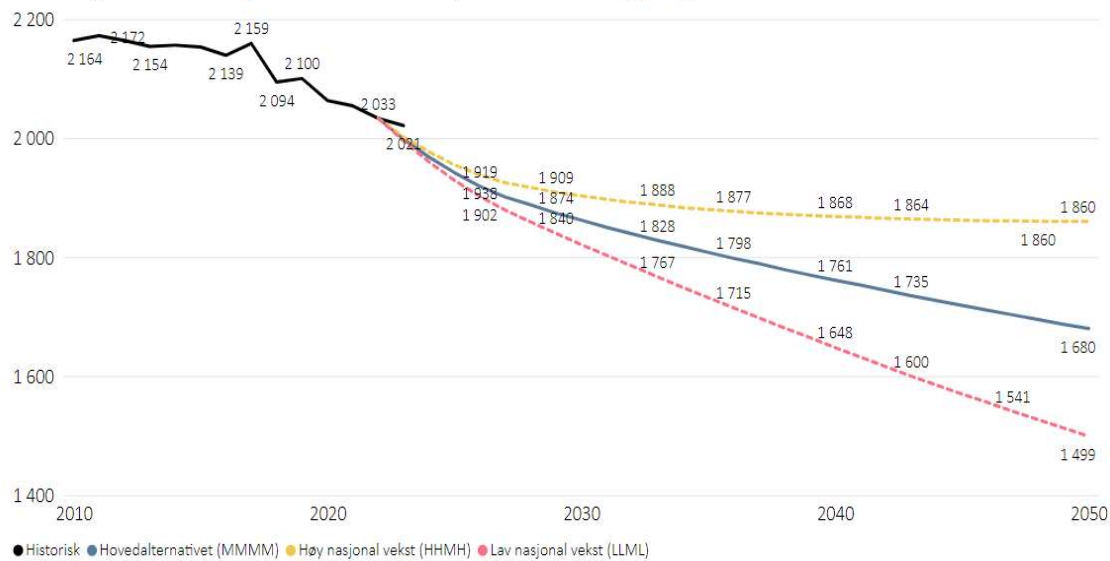
Nedgangen i folketallet i kommunen skjer i en periode der nedgangen i distriktene har vært markant, samtidig som sentrale strøk rundt Trondheim, samt enkelte kystkommuner har hatt vekst. For Snåsa sin del var det også en betydelig bosetting av flyktninger i perioden 2016-18, som har dempet utviklingen noe. Uvanlige lave fødselstall i 2019 medførte også at balansen mellom fødte og døde dette året var spesielt stor. For årene 2020 og nå 2021 er utviklingen i forhold til fødsler adskillig bedre og utviklingen ligger da godt over landsgjennomsnittet. Nye bosettinger av flyktninger mot slutten av 2022 gjør at folketallet i siste del av denne perioden har vært mer stabilt.

Totalt økte befolkningen i Trøndelag med 6,5% eller i overkant av 29.000 personer i denne perioden

Fig. 2. Forventet utvikling frem mot 2050

Utvikling av befolkningen i Snåase - Snåsa, historiske tall og prognoser fra SSB

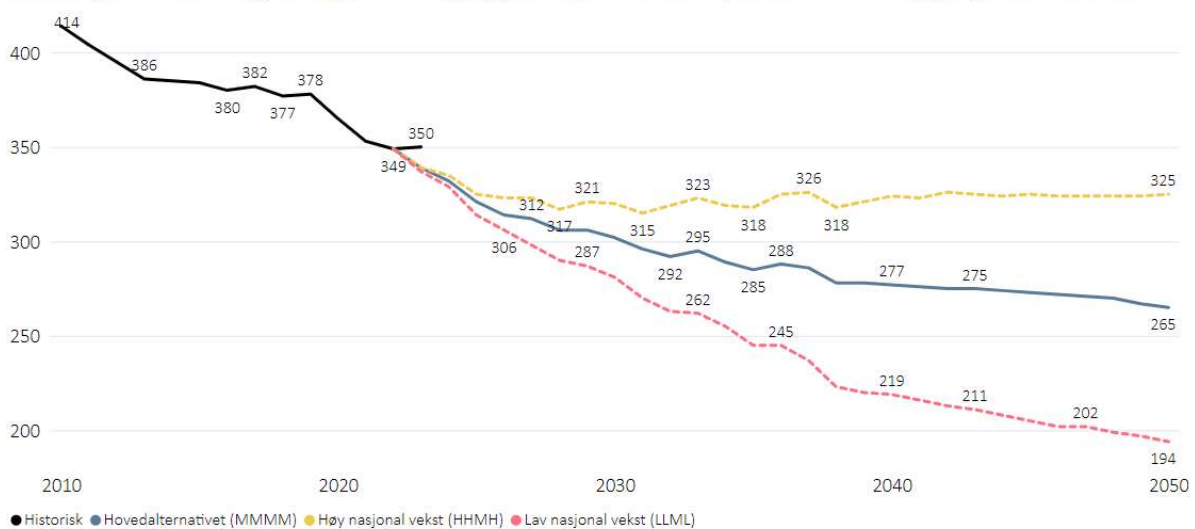

Det er forventninger om en befolkningsnedgang i Snåsa på 41 personer eller 16,8% fra 2023 frem til 2050. En slik nedgang vil også kunne gi massive demografiske utfordringer.

3.2. Forventet utvikling frem mot 2050 for noen aldersgrupper

Barn og unge (0-15 år)

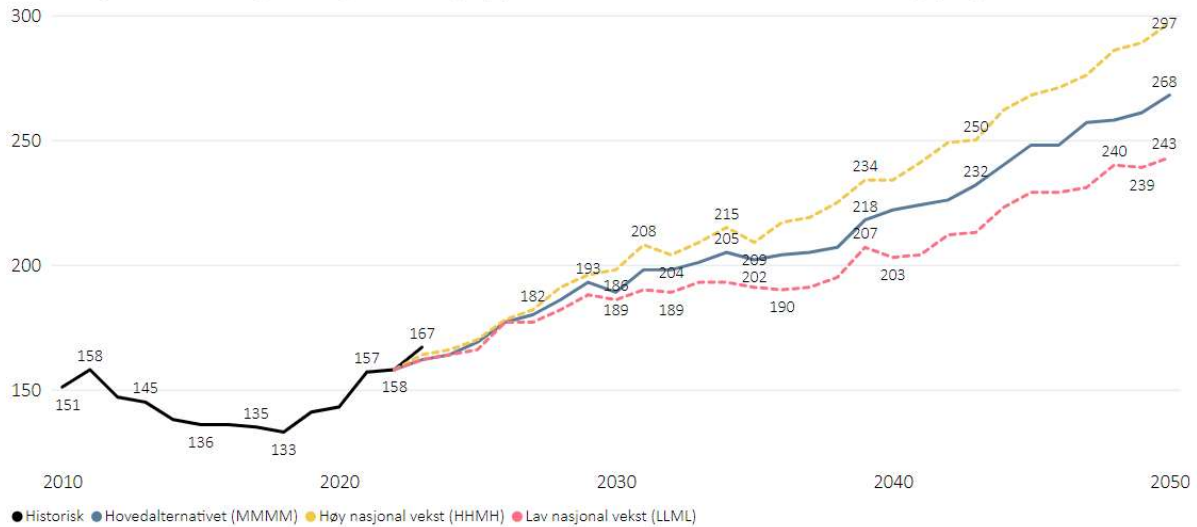
Utvikling av befolkningen valgte aldersgrupper i Snåase - Snåsa, historiske tall og prognoser fra SSB

Figuren viser forventet utviklingen i antall barn og unge frem mot 2035. Tabellen viser at utsiktene til nedgang i elevtallet i grunnskole og antall barn i barnehage vil kunne ha en langvarig nedadgående kurve. Nedgangen på 85 personer eller 24% vil over tid bli noenlunde likt fordelt mellom skole og barnehage. På kort sikt er dog usikkerheten rundt fremtidige fødselstall størst.. Det er slik sett gledelig at det lave fødselstallet fra 2019 ble snudd allerede året etter og at man nå også fikk bedre tall både for 2021 og 2022. Dersom denne trenden fortsetter, vil fremtidige prognoser måtte revurderes.

Eldre innbyggere (80+)

Utvikling av befolkningen valgte aldersgrupper i Snåase - Snåsa, historiske tall og prognoser fra SSB

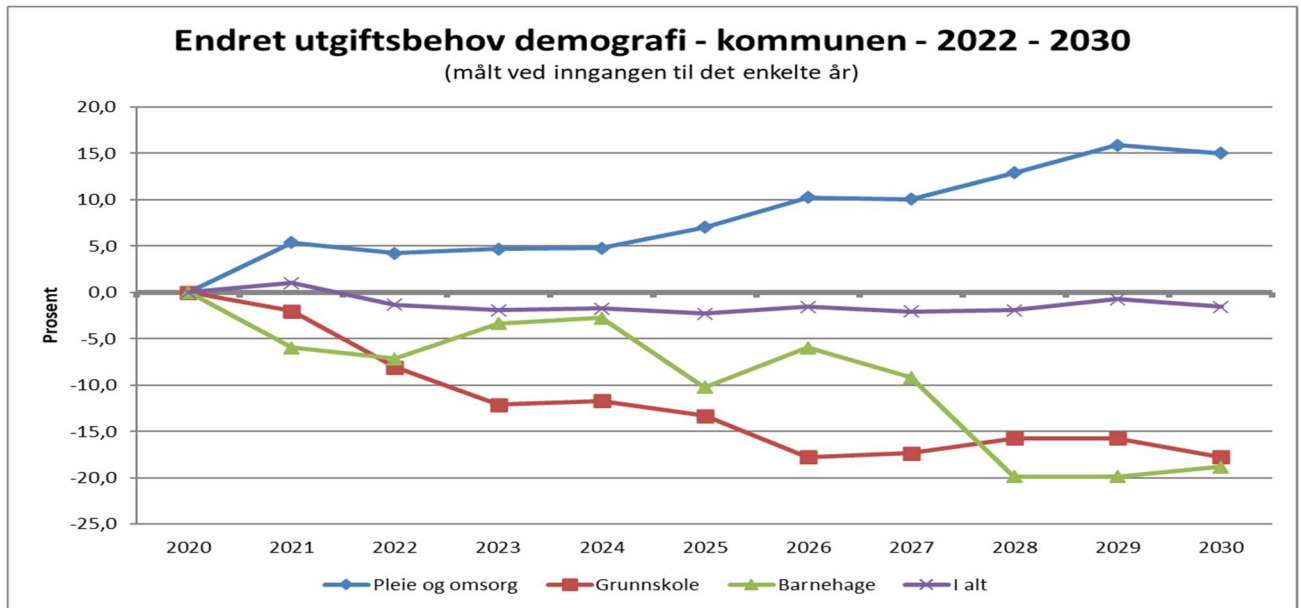

Utviklingen i den eldre delen av befolkningen

For gruppen forventes det at antallet øker betydelig. Endringen er relativt jevn og forventningene er at det i 2030 vil være 11% flere i denne gruppen enn i dag. Andelen i forhold til det totale folketallet vil da være om lag 10%.

3.3. Forventet utvikling i kostnader knyttet til demografiendringer

Utviklingen i kostnad styrt av forventet demografiutvikling vil kunne gi endringer i utgiftsbehovet slik det er illustrert i figuren under. Dette er kun en skjematisk vurdering ut fra forventede behov, og vil være sterkt avhengig av flere ulike faktorer. Dette gir derfor kommunen kun en pekepinn i retning av en forventet kostnadsutvikling. Spesielt vil uventede kostnader knyttet til ressurskrevende brukere, eller omfattende tiltak innen barnevern medføre endringer i kostnadsbilde.

Sammenfatning

I planperioden 2024 -2027 er SSBs prognoser (MMMM) for Snåsa kommune som følger:

- Nedgang i folketallet
- Utvikling i antall barn i barnehagealder 0-5 år om lag som i dag, men nedgang utover i perioden
- Nedgang i antall elever på barnetrinnet 6-12 år
- Nedgang i antall elever på ungdomsskoletrinnet 13-15 år
- Nedgang i antall ungdommer 16-19 år
- Nedgang i antall personer i yrkesaktiv alder 20-66 år
- Stabilt antall yngre eldre 67-79 år
- Jevnt voksende andel av befolkningen over 80 år

Oppsummert medfører prognosene at Snåsa kommune må ha forventninger om økte kostnader knyttet til demografisk utvikling i folketallet, og at denne delvis kan dekkes ved å omfordele mellom grupper. Det er samtidig viktig å ha med seg at ved nedgang i befolkningen kan andelen for enkelte grupper bli forsterket selv om endringen i antall er begrenset.

4. KOMMUNEPLAN FOR SNÅSA KOMMUNE

Kommuneplanen for Snåsa kommune er delvis revidert, og ny samfunnsdel ble vedtatt høsten 2022. Det forutsettes at ny arealdel foreligger i godkjent form i løpet av våren 2024.

I henhold til plan- og bygningsloven skal kommuneplanen legges fram for kommunestyret til vurdering og eventuell revidering en gang hver valgperiode. Dette skal skje senest innen ett år etter konstituering. En oppdatert kommuneplan er et viktig styringsdokument i forhold til å finne riktig retning gjennom felles målsettinger og er således av svært stor betydning både for neste års budsjett og økonomiplanperioden. Den nye kommuneloven stiller da også krav om en synliggjøring av kommuneplan i budsjett og økonomiplaner gjennom at konkrete målsettinger fremgår. Siden samfunnsdelen nå er ferdigstilt vil forventningene om finne igjen sentrale målsettinger fra denne være åpenbare. Dette vil da også etter hvert også for arealplanen når denne kommer på plass. Oppdaterte sektorplaner med konkrete tiltaksplaner vil også kunne konkretisere disse ytterligere.

Med henblikk på budsjett og økonomiplan er det samtidig viktig ha med seg at målsettingene bare rent unntaksvis vil komme til syne direkte i nye tiltak, men langt oftere i forhold til prioriteringer av ressurser innenfor allerede eksisterende virksomhet. Spesielt siden kommunens ressurser knyttet til nye tiltak er velig begrenset, og at satsningsområder langt oftere kan komme i stand ved at vi løser oppgaver mer effektivt når målsettingen er mer konkret. En mer fast kurs over tid vil også kunne gi en langt fastere kurs og enklere rapportering i forhold til milepeler undervegs. Et eksempel på dette kan være satsningen på utvikling av kompetanse og tjenestetilbud knyttet til barnehager. Noe som medfører at Snåsa kommune innehar topplasseringen blant landets kommuner innen barnehagesektoren.

5. UTVIKLING I FRIE INNTEKTER

Utviklingen i rammeoverføring og skatt, er hovedårsaken til endringene i frie inntekter. Ut over endringer knyttet folketall og demografi, er det endringene i deflator (pris- og lønnsvekst) som er årsaken. Gjeldende inntektssystem sørger for at de statlige overføringene blir fordelt mellom kommunene ut fra forventet utgiftsbehov, som følge av objektive kriterier – de såkalte kriteriedataene

Kommunal deflator er i det framlagte statsbudsjettet beregnet til 4,3 prosent, der årslønnsveksten er satt til 4,9 prosent, og prisvekst 3,4 %.

Når det gjelder beregningen av skatteinntekter legges det til grunn en nominell nedgang 0,28 prosent fra 2022 til 2023. Skattøret for kommunene er i 2023 på 11,15 prosent, men er i satsbudsjettet for 2024 satt ned med 0,2 til 10,95 %. Inntektsutjevning av skatteinntekter i forhold til landsgjennomsnitt videreføres med 60% (tilleggskompensasjon på 35% ved skatteinntekt under 90% av landssnittet). Snåsa er en kommune med lav skatteinngang og prognosene for 2023 tilsier at den fortsatt vil ligge stabilt på rundt 69 % av landsnittet. Inntektsutjevningen vil på grunn av forventet lavere skatteinngang på landsbasis i 2023 bli redusert med ca. 3,24 millioner kroner, noe som er en nedgang på 14,8%.

5.1. Statsbudsjettet 2024

Støre regjeringen la fram sitt forslag til statsbudsjett 06.10.23.

Ut fra dette er kommunene i Trøndelag anslått å få en nominell vekst i frie inntekter på 4,8 prosent fra 2023 til 2024, noe som er 0,1% over veksten på landsbasis. Veksten er beregnet ut fra anslag for frie inntekter i 2023 og korrigert for oppgaveendringer. Det er betydelige forskjeller mellom kommunen i fylket, men veksten for Snåsa er på **4,8 % - og således**

identisk med gjennomsnittet i fylket. I all hovedsak kan variasjonen i veksten mellom kommuner forklares med utvikling og endring i befolkningen, endring i tildelte skjønnsmidler og regionalpolitiske tilskudd. For små kommuner kan mindre endringer gi store utslag. Enkelte kommuner vil også oppleve at veksten i de frie inntektene ikke er tilstrekkelig for å dekke kostnadsveksten. Disse kommunene må omstille seg eller effektivisere seg for å klare å få en drift i balanse.

Det er samtidig forventninger om økt inflasjon, økt lånerente og betydelig press i lønnsoppgjørene også i 2024. Det er derfor stor spenning om anslaget for kommunal deflator på 4,3 % vil holde. For mange kommuner vil økt lånerente langt på veg spise opp økningen i overføringer fra staten.

5.3. Momenter med særskilt fordeling i statsbudsjettet

Det er lite rom for nye større tiltak i kommunene som følge av statsbudsjettet. Av mindre endringer og korreksjoner kan nevnes.

Helsestasjon og skolehelsetjeneste

Dette er kun en justering av tidligere ordning for området og samlet bevilgning for 2024 er på 1.069,9 millioner. Fordelingene til kommunene baserer seg på antall innbyggere i gruppen 0-19 år. For Snåsa utgjør dette 398.000,- av det samlede rammetilskuddet, økningen fra 2023 er 36 tusen.

Ansvarsreform barnevern.

Tilskuddet blir for 2022 beregnet ut fra særskilt fordeling etter en justering av delkostnadsnøkkelen. Det innføres en innfasing av ordningen over to år basert på regnskap 2020. Beløpet som er fordelt til Snåsa for 2024 er på kr 529.000,-.

Gradvis innfasing av differensiert arbeidsgiveravgift

Fra 01. januar 2022 er det gjort endring av avgiftssoner for 11 kommuner. Hver enkelt kommune som får endret avgiftssats får full kompensasjon, eller trekk i rammetilskuddet basert på hvordan avgiftsendringen slår ut. Snåsa får en reduksjon i avgiftssats og gis da et trekk i rammetilskuddet i 2024 på 375.000,- kroner. Trekket fases ut over en periode på seks år.

Grunnskoletilskudd

Det ble i 2022 innført en ordning med et tilskudd pr. grunnskole som en del av rammetilskuddet. Tilskuddet rettet seg mot å stimulere til redusert skolenedlegging i distriktene. Tilskuddet baserer seg på antall grunnskoler i skoleåret 2022/2023 og er prisjustert kr 541.000,- pr skole – for Snåsa utgjør dette nå 1.082.000,-

5.4. Konsekvenser for Snåsa kommunene

Konsekvenser av forslaget til statsbudsjett, og følgene for inntektsfordelingen for vår kommune er i stor grad avhengig av utviklingen i folketallet og utviklingen i befolkningsgruppene - målt opp mot utviklingen i resten av landet. Tildeling av rammetilskudd for 2024 bygger på registrerte innbyggertall pr 1.7. 2023, og vil slik sett avvike en del fra annen statistikk som i hovedsak tar utgangspunkt i tilstanden 01.01.

Kriteriedata	01.07.2020	01.07.2021	01.07.2022	01.07.2023	Endr. 2022-23	Endring i %
Innbyggere ialt	2060	2030	2021	2022	1	0,05 %
Innbyggere 0-1 år	29	40	48	47	-1	-2,13 %
Innbyggere 2-5 år	83	76	75	84	9	10,71 %
Innbyggere 6-15 år	248	233	224	218	-6	-2,75 %
Innbyggere 16-22 år	194	187	173	173	0	0,00 %
Innbyggere 23-66 år	1046	1027	1035	1036	1	0,10 %
Innbyggere 67-79 år	307	313	302	296	-6	-2,03 %
Innbyggere 80-89 år	127	128	135	143	8	5,59 %
Innbyggere 90 år og over	26	26	28	25	-3	-12,00 %

Oversikten viser betydelig utvikling i to aldersgrupper i hver sin ende av aldersskalaen. Disse endringene sammen med endringer i inntektssystemet gjør at indeksen i forhold til utgiftsbehov bare får en økning på 1,17%

Innbyggertilskudd:

Innbyggertilskuddet gis som en fast sum i kroner pr innbygger, for forslag til statsbudsjett 2024 er denne 29.832,- Beregningen skjer med bakgrunn i folketallet 01.07.23 og det totale innbyggertilskuddet blir da 60,32 millioner. Endringer i folketall påvirker også andre overføring tilknyttet rammetilskuddsordningen, samt overføringen av skatteinntekter. For skatt er det folketall 01.01 som legges til grunn

Utgiftsutjevning:

Utgiftsutjevning er en omfordeling av inntekter mellom kommuner på bakgrunn av utgiftsbehov. Samlet indeks sier noe om hvor kostnadskrevende kommunen er å drive. Endring i demografi eller endringer i andre kriterier i tilknytning til utgiftsbehovindekser gir utslag i endring i omfordeling. Spesielt gjelder for Snåsa i forhold til tekk knyttet til barn og unge og med tillegg for gruppen eldre og PU.

Størst negativt utslag for Snåsa gir nedgangen i gruppen i gruppen 6-15 år. Kommunen har med andre ord fortsatt mindre barnekull i denne gruppen enn det som er normtallet for befolkningen ellers. For gruppen eldre er utviklingen motsatt, og dette gir naturlig legitimitet til at så vidt stor andel av kommunens budsjetter brukes her. Samlet utgiftsdekking er beregnet til 34,3 millioner i 2024, mot 31,6 i 2023. Det er viktig å merke seg at kommunen får trekk i inntektsutjevningen i forhold til privat skole med vel 6 millioner eller knappe 28 tusen kroner pr innbygger i gruppen 6-15 år.

HELE LANDET			SNÅSA			Bruk av folketall 1.7.2023		
	Vekt	Antall	Antall	Utgifts-beh	Pst. utslag	Tillegg/fradrag i utgiftsutj	1000 kr	Endr. fra 2023
						kr per innb	1000 kr	1000 kr
0-1 år	0,0058	107 155	47	1,1961	0,11 %	74	149	18
2-5 år	0,1348	227 495	84	1,0069	0,09 %	61	122	2 084
6-15 år	0,2527	644 583	218	0,9223	-1,96 %	-1 274	-2 577	-584
16-22 år	0,0241	456 837	173	1,0327	0,08 %	51	103	11
23-66 år	0,1081	3 173 134	1 036	0,8904	-1,19 %	-769	-1 555	-99
67-79 år	0,0605	653 532	296	1,2351	1,42 %	923	1 867	-121
80-89 år	0,0806	205 264	143	1,8998	7,25 %	4 706	9 516	1 227
over 90 år	0,0403	46 056	25	1,4803	1,94 %	1 256	2 540	-529
Basistillegg	0,0163	275	1	9,9177	14,54 %	9 433	19 073	1 232
Sone	0,0103	21 599 834	11 123	1,4043	0,42 %	270	546	31
Nabo	0,0103	9 877 360	5 767	1,5923	0,61 %	396	801	33
Landbrukskriterium	0,0019	1	0	7,6924	1,27 %	825	1 668	-80
Innvandrere 6-15 år ekskl Skandinavia	0,0067	54 481	14	0,7008	-0,20 %	-130	-263	-213
Flyktninger uten integreringstilskudd	0,0078	183 480	18	0,2675	-0,57 %	-371	-750	24
Dødlighet	0,0474	41 670	15	0,9817	-0,09 %	-56	-114	-469
Barn 0-15 med enslige forsørgere	0,0168	149 356	56	1,0225	0,04 %	25	50	152
Lavinntekt	0,0105	257 338	71	0,7524	-0,26 %	-169	-341	-48
Uføre 18-49 år	0,006	124 228	49	1,0756	0,05 %	29	60	-47
Opphopningsindeks	0,0088	118	0	0,2820	-0,63 %	-410	-829	108
Aleneboende 30 - 66 år	0,018	515 435	154	0,8148	-0,33 %	-216	-437	36
PU over 16 år	0,0507	20 482	17	2,2634	6,41 %	4 157	8 405	512
Ikke-gifte 67 år og over	0,0474	398 431	195	1,3347	1,59 %	1 029	2 081	21
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,0163	43 634	22	1,3489	0,57 %	369	746	-476
Innbyggere med høyere utdanning	0,0179	1 567 840	471	0,8192	-0,32 %	-210	-425	-29
1 Kostnadsindeks	1			1,3082	30,82 %	19 998	40 437	2 792
(Tillegg/trekk kr pr innb.)						Alle tall i 1000 kr		
2 Tillegg/trekk (omfordeling) for kommunen i 1000 kr						40 437		
3 Nto.virkn. statl/priv. skoler						-6 099		
4 Sum utgiftsutj. mm (2+3)						34 337		
Gjennomsnittlig beregnet utgiftsbehov i kr pr innbygger:						64 893		

5.5. Skjønnsmidler

Kommunal- og regionaldepartementet betaler hvert år ut skjønnsmidler til fylkene. Skjønnsmidlene er en del av de statlige overføringene til kommunesektoren. Det er Statsforvalteren som betaler ut skjønnsmidlene til den enkelte kommune. Når midlene skal fordeles, skal Statsforvalteren ta hensyn til spesielle utfordringer i kommunene. For Trøndelag utgjør skjønnsmidlene 93,6 millioner, der 71,85 millioner allerede nå er fordelt.

- Snåsa kommune har fått tildelt skjønnsmidler for 2024 med kr 350 tusen knyttet til særegne forhold for økt timetall samisk i ordinært skjønn fordelt i «grønt hefte».

5.6 Skatt på inntekt og formue (og inntektsutjevning)

Skatt og formue fra kommunes innbyggere utgjør den andre hoveddelen av kommunens frie inntekter. Størrelsen på denne er avhengig av det kommunale skatte-øret, samt skatteinngangen.

Beregning av skatteinngangen baserer seg på dagens forutsetninger, slik at endringer i disse vil kunne medføre avvik. For 2024 er skatteinntektene beregnet å bli vel 56 millioner kroner. Dette er en økning på ca. 2,59 millioner fra 2023, eller vekst på 4,8 %.

Snåsa kommune har tradisjonelt sett lav skatteinngang pr. innbygger, noe som sier noe om næringslivet og lønnsnivået i kommunen. Kommunen har også relativt lite naturressursskatt. Skatteinngangen måles i forhold til en landsnormal som settes til 100% og for å jevne ut ulikheter mellom kommuner gir avvik trekk eller tillegg i form av inntektsutjevning. Forventet skatteinngang i Snåsa er på kr 28.001,- pr innbygger noe som er ca. 70,5 % av normalen (snittet for landet). Kompensasjonen for Snåsa for 2024 er på kr 9.273,- pr innbygger, noe som gir en samlet inntektskompensasjon med 18 millioner kroner.

5.7. Rammetilskudd og skatteinntekter

For Snåsa kommune kan konsekvensene av statsbudsjettet oppsummeres i følgende tabell basert på KS sin prognosemodell og «grønt hefte»:

SNÅSA		
	PROGNOSE	
1000 kr	2023	2024
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb.)	56 715	60 320
Utgiftsutjevning	31 592	34 337
Overgangsordninger (INGAR fra 2009)	-83	-148
Saker med særskilt fordeling	1 367	1 869
Nord-Norge tilskudd/Namdalstilskudd	3 924	4 068
Ordinært skjønn.	200	350
Småbykommunetilskudd	6 257	6 526
Diverse salderinger revider statsbudsjett 2023	1 480	0
Sum rammetilskudd ekskl. inntektsutjevning	101 452	107 323
Netto inntektsutjevning	17 869	18 749
Sum rammetilskudd	119 321	126 072
Skatt på formue og inntekt	54 037	56 628
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	173 358	182 700

5.8. Eiendomsskatt

Kommunen er nå i ferd med å gjennomføre ny hoved taksering, men resultatene av denne vil ikke være klart i tide til å danne et pålitelig grunnlag for inntektsanslag for budsjettbehandlingen. Dagens verdsetting danner derfor fortsatt grunnlaget for framskriving av inntekter for 2024, men med bakgrunn i den generelle verdistigningen på bolig- og fritidseiendom er det forventet en viss verdistigning i de nye takstene. Det vil slik sett være naturlig å ta en grundig gjennomgang i forbindelse med utskrivingen for 2025. Av endringer ellers er kommunen nå inne i sitt femte år knyttet til nedtrappingen over sju år av skattlegging på verker og bruk. Siden gruppen utgjør lite av skattegrunnlaget i Snåsa, medfører endringene ikke betydelige kronebeløp. Inntekter fra kraftanlegg gikk betydelig ned i 2022, men har styrket seg betraktelig i 2023. Med bakgrunn i relative stabile priser også i fortsettelsen er det forventet økning til 5,3 millioner for 2024.

Eiendomsskatten utskrives som i 2023 med en sats på 4 promille for bolig og fritidseiendom og 7 promille for de resterende grupperingen. Selve utskrivingen fremmes som egen sak for politisk behandling.

	Beløp
Skatt på bolig og fritidseiendom	3 400 000
Skatt på annen eiendom	5 300 000
Samlet eiendomsskatt	8 700 000

5.9. Sammendrag frie inntekter

Dersom innbyggertallet lar seg stabiliseres på dagens nivå, vil utviklingen i frie inntekter være relativt stabil. I motsatt fall vil inntektene fra staten få en negativ utvikling. Det er da veldig gledelig å registrere at fødselstallene de siste årene har gått i riktig retning, og at det i 2023 også er bosatt nye flyktninger i kommunen.

Tall i hele tusen	R-2022	B-2023	B-2024	Ø-2025	Ø-2026	Ø-2027
Generelle driftsinntekter / frie inntekter						
Ordinært rammetilskudd	-109 222	-118 629	-126 072	-126 720	-126 815	-126 911
Skatt på inntekt og formue	-58 510	-51 876	-56 628	-56 614	-56 614	-56 614
Skatt på eiendom	-7 781	-8 500	-8 700	-8 700	-8 700	-8 700
Andre generelle driftsinntekter	-1 235	0	0	0	0	0
Sum generelle driftsinntekter	-176 749	-179 005	-191 400	-192 034	-192 129	-192 225

6. FINANSINNTEKTER OG FINANSUTGIFTER

Finanskostnader knyttet til økt lånegjeld legger nå beslag på en større andel av kommunens inntekter enn tidligere. Større lånegjeld medfører også at konsekvensene av en økning i renten blir betydelig mer merkbare.

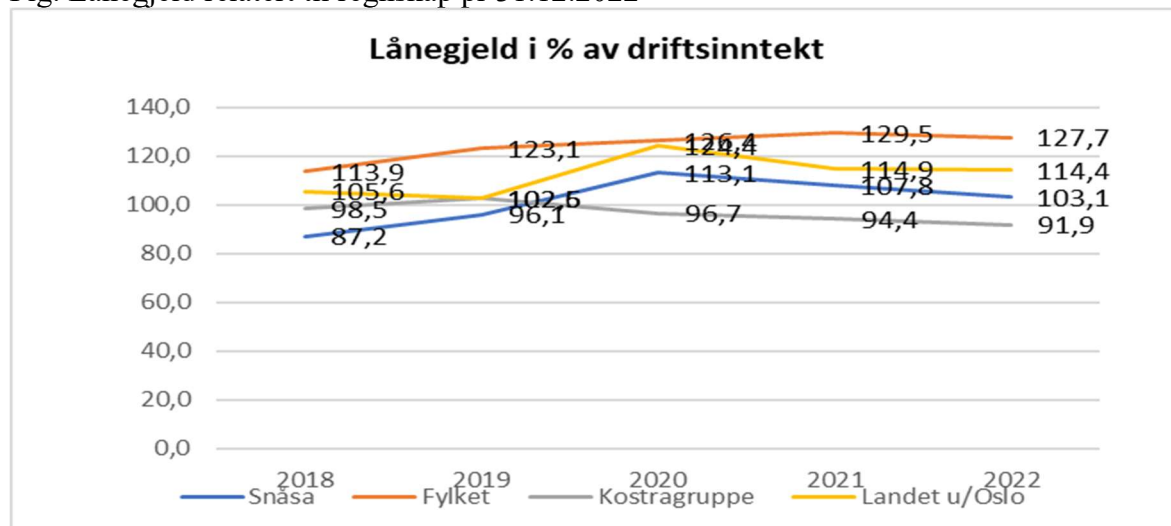
6.1. Forutsetninger

- Forutsetning er stigende rente, opp mot 6 % i løpet av 2024, for så å falle end mot 5% for resten av planperioden (2025-27).
- Etter hvert en reduksjon av samlet lånegjelden til et nivå som ikke overstiger måltallet på 105 % av årlige driftsinntekter.
- Fortsatt tilstrekkelig likviditet til å unngå bruk av driftskreditt.
- Låneavdrag etter minimumsmetoden er hovedregel.

6.2. Langsiktig lånegjeld

Etter en lang periode med stabilt nivå på lånegjeld, har denne i løpet av de siste tre årene økt betydelig. Forventet lånegjeld ved utgangen av 2023 vil ligge på om lag 260 millioner kroner, noe som da utgjør om lag 100,5 % av forventede driftsinntekter i år. Tilsvarende tall ved forrige årsskifte var på 103,1%. Rentenivået er nå på full fart oppover og ved rapportering for 2. tertial 2023 var gjennomsnittlig lånerente for kommunes portefølge allerede oppe på 4,72 %, tilsvarende tall året før var 2,37. Forutsetningene i eksisterende økonomiplanen var at denne ikke kom over et nivå på over 4,5 % i planperioden, og renten har derfor økt både raskere og mer enn det som var prognosen. Forventningen nå er at renten ikke overstiger vesentlig 5,5 % i planperioden. Rentenivået i 2024 vil nok også mest sannsynlig ligge nærmere 6%, men er ventet å falle mot slutten av året. Forventet rentekostnad med dagens gjeld vil være ca. 15 millioner i 2024 og så noe avtagende utover i planperioden. Reduksjon i lånegjeld utover i perioden vil kunne gjøre kommunen mer robust i forhold til nye uventede endringer.

Fig. Lånegjeld relatert til regnskap pr 31.12.2022

I samlet gjeld er det også en mindre gjeldspost knyttet til selvkostområdet, der finansieringen i sin helhet skjer gjennom fakturert pris til brukerne. Både avdragsberegning og rentegodtgjørelsen til denne gjeldsposten skjer ut fra selvkostforskrift, og vil likviditetsmessig kunne avvike betydelig i forhold til kommunes faktiske lån og avdragsbetingelser. Det foretas derfor ingen egne beregninger for denne delen knyttet til finansområdet. Indirekte vil store renteendringer også kunne påvirke gebyrnivået betydelig.

Det er i samtidig en del gjeld der kommunen mottar investeringskompensasjon fra Husbanken. Her blir renteberegningen gjort mye likt de som er tilfelle innenfor selvkost, og godtgjørelsen svinger da i takt med endringer i flytende renter. For Snåsa gjelder disse refusjonene eldre investeringer i skolebygg, basseng, sykeheim og omsorgsboliger. Slik investeringskompensasjon utgjorde for 2022 vel en halv million kroner, for 2023 og videre utover vil denne øke noe som følge av høyere rentenivå..

6.3. Sammendrag finansområdet 2024 – 2027

På grunn av endringer i verdensøkonomien og sterkere inflasjon og svak kronekurs er renten hevet noe mer enn det som var forventet. Det er også betydelig usikkerhet rundt når et rentetak er nådd, men forventningene er at det skjer i løpet av første halvår 2024. Prognosen i dagens økonomiplan står dermed for fall og finansområdet må derfor nå revurderes kraftig. Nye prognoser fra Norges bank går ut på en rentebane som tilsier et rentenivå på styringsrenten vel 5% mot midten av 2024 før det vil stabilisere på knappe fire prosent ut perioden. Store deler av markedet spår et nivå som er ca. 0,5% høyere. Snåsa kommune legger derfor til grunn 6% rente i 2024 og en reduksjon ned mot 5% for perioden 2025-2026. Det forutsettes samtidig at gjeldsnivået stabiliseres på dagens nivå.

7. BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT

7.1 Bevilgningsoversikt drift

§ 5-4. Bevilgningsoversikter – drift Budsjett 2024 - økonomiplan 2024-27						
Tall i 1000 kroner	R-2022	B-2023	B-2024	Ø-2025	Ø-2026	Ø-2027
Generelle driftsinntekter						
Rammetilskudd	-109 222	-118 629	-126 072	-126 720	-126 815	-126 911
Inntekts- og formuesskatt	-58 510	-51 876	-56 628	-56 614	-56 614	-56 614
Eiendomsskatt	-7 781	-8 500	-8 700	-8 700	-8 700	-8 700
Andre generelle driftsinntekter	-1 235	0	0	0	0	0
Sum generelle driftsinntekter	-176 749	-179 005	-191 400	-192 034	-192 129	-192 225
Netto driftsutgifter						
Sum bevilgninger drift, netto	160 053	164 076	173 039	171 173	171 200	170 000
Avskrivninger	12 846	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Sum netto driftsutgifter	172 899	176 076	185 039	183 173	183 200	182 000
Brutto driftsresultat	-3 850	-2 928	-6 360	-8 860	-8 928	-10 224
Finansinntekter/Finansutgifter						
Renteinntekter	-1 552	-898	-1 690	-1 690	-1 690	-1 690
Utbytter	-1 691	0	0	0	0	0
Renteutgifter	5 723	11 000	15 000	14 000	13 000	12 000
Avdrag på lån	11 333	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
Netto finansutgifter	13 814	19 102	22 310	21 310	20 310	19 310
Motpost avskrivninger	-12 846	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Netto driftsresultat	-2 881	4 174	3 950	450	-618	-2 914
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Avsetning til bunde driftsfond	4 663	0	0	0	0	0
Bruk av bunde driftsfond	-6 619	0	-450	-450	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	4 837	0	0	0	618	2 914
Bruk av disposisjonsfond	0	-4 174	-3 500	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	2 881	-4 174	-3 950	-450	618	2 914
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	0	0	0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk	0	0	0	0	0	0

7.2. Utviklingen i netto driftsresultat 2024-2027

Forventet driftsresultat basert på kommunedirektørens forslag til driftsbudsjett 2024 og for økonomiplan 2024-27 er en kommune i driftsmessig balanse. Marginen mellom inntekter og utgifter skal da også dekke renter og avdrag, og da helst også gi et lite overskudd.

En betydelig endringsprosess i 2019 gjorda at kommunen fikk bedre balanse mellom inntekter og utgifter, men marginen var mindre enn tidligere. Kommunen har i perioden 2019-2022 hatt relative stabile overskudd, som uavkortet er blitt satt av til disposisjonsfond. Dette ut fra visshet om at rentenivået ville gå opp, samtidig som kommunen skulle være rustet til å møte uforutsette utfordringer i form av nye kostnader. Ønskede tiltak i budsjett 2023 medførte at budsjettet ble satt opp med et driftsunderskudd som ble dekket opp med bruk av disposisjonsfond. Det er for 2024 også lagt opp til bruk av 3,5 millioner kroner fra fondet for å få et budsjett i balanse. Årsaken til dette er uventet stor vekst i driftsutgifter som vanskelig lar seg dekke inn på kort sikt. Kommunen vil først fra 2026 kunne levere overskudd fra ordinær drift.

8. DRIFTSBUDSJETT 2024 – 2027

8.1. Forutsetninger

Ved vurdering av kostnadsutviklingen i driftsbudsjettet har en lagt følgende forutsetninger til grunn:

Lønnsvekst: 4,9 % (årslønnsvekst inklusive direkte virkning på arbeidsgiveravgift og pensjon som følge av endring i lønn).

Pensjon: Tilsvarende kostnadsprosent som i 2023

Prisvekst: Det kompenseres i liten grad for prisevekt ut over lønn, statsbudsjettet legger til grunn prisvekst mellom 3-3,4%

Driftsinntekter: Priser justeres på bakgrunn av konsumprisindeks, justert for lokale forhold

Prisvekst overførte kostnader og inntekter: Samarbeidsløsninger med andre kommuner er så langt det er mulig justert ned med 3%

Deflator: 4,3%

Kostnader knyttet til lønnsoppgjør 2024 er samlet i rammen til ansvar 2000 Personal.

8.1.1 Prisvekst

Det er i utgangspunktet budsjettet med faste priser.

8.1.2 Lønnsvekst

Når det gjelder kostnadsøkninger som følge av årslønnsveksten dekkes denne av en sentralt plassert post som fordeles via budsjettregulering om høsten. Lønnsoppgjøret slår ofte svært ulikt ut i organisasjonen etter hvordan innretningen i oppgjøret blir og kan påvirke rammefordelingen mellom virksomhetene på en utilsiktet måte. Fordeling av en sentral felles pott motvirker dette. For justering av lønnsoppgjørsvirkingen i 2024 ligger 4 millioner kroner plassert i rammen til ansvar 2000 Personal. Posten skal også dekke økning i pensjonskostnader og arbeidsgiveravgift som følge av vekst i lønn, og fordeles i budsjettåret etter at lønnsoppgjørene er avsluttet høsten 2024.

8.1.3 Kommunale avgifter og gebyrer

Brukerbetalinger som ikke er regulert av eksternt lovverk eller forskrifter økes i utgangspunktet tilsvarende lønns- og prisveksten. For komplekse områder, og områder med større prisendringer som følge av manglende reguleringer over flere år, vil det bli fremmet

egne saker i forbindelse med budsjettbehandlingen. I den enkelte tjenestes årsplan fremkommer også forutsetningene som er lagt til grunn når det gjelder inntekter.

VAR – området:

Gebyrsatsene fastsettes med bakgrunn i regelverk for selvkost, for renovasjon og feiing er beregningene gjort av vår leverandør av tjenestene; Steinkjer kommune. For feiing og tilsyn kjøpes tjenestene fra et interkommunalt brannvesen.

8.2. Kostnadsreducerende tiltak

8.2.1 Kostnadsreducerende tiltak skoledrift Snåsa skole

Som omtalt i innledningen til budsjett er det på sin plass at kommunedirektøren foretar en nøye vurdering av ressursbehov i forhold til å tilpasse nivået på skoledriften relatert til nedgang i elevtallet. Selv om det nå i 2024 er kommet økt aktivitet knyttet til undervisning av barn i flyktningmottak, må fokuset på redusert kostnad i kommunes tradisjonelle grunnskoledrift opprettholdes. Kommunedirektøren viderører derfor målsettingen fra 2023 om en reduksjon med 200.000,- i 2024 og videre til tre hundre tusen i 2025 for å ende opp med totalt 600.000 for 2026 og 2027.

Kommunedirektøren legger inn kostnadsreduksjon i rammen til Snåsa skole for 2024 med kr 200.000. Dette økes videre med 300 tusen i 2025 og nye 300 tusen i 2026.

8.2.2 Kostnadsreducerende tiltak Snåsa skole – reduksjon i ordningen med skolemat.

Snåsa skole har i dag en stillingsressurs tilsvarende kostnader på om lag kr 400.000,-. Ordningen virker noe omstridt, og det har også kommet ulike innspill i forhold til ønsker om endringer i ordningen. Kommunedirektøren vurderer opphør av ordningen som et effektivt kostnadsreducerende tiltak som kan gjennomføres uten at selve undervisningen blir svekket. Ordningen vi også bli vesentlig rimeligere å håndtere når nytt sentralkjøkken vil stå ferdig i 2025, og det vil i den sammenhengen være naturlig å foreta en ny gjennomgang i forbindelse med budsjettarbeidet 2025.

Kommunedirektøren legger inn kostnadsreduksjon som følge av avvikling av skolemat ved Snåsa skole med kr 400.000,- fra og med budsjett 2024.

8.2.3 Kostnadsreducerende tiltak Snåsa barnehage

Tilsvarende som innenfor skole, ble det i budsjett 2023 lagt til grunn at barnehagedriften i Snåsa er mer kostnadskrevende enn i flere sammenlignbare kommuner. Barnehagene har god kvalitet og er samtidig viktig for tilflytting og bevaring av dagens innbyggertall. Flere avdelinger og stor fleksibilitet, både i forhold til oppstart og timetall er med på å redusere effektivitet, men er samtidig viktig for brukerne. Gledelige fødselstall gir også økt barnetall innen småbarngruppen 0-2 år, noe som medfører at antallet plasser ikke reduseres likt med antall barn som går over i skolen. I tillegg til at en del nye brukere med betydelige behov innen styrket drift.

Enheten har i 2023 slitt med svært høyt sykefravær. Spesielt gjelder dette 1. halvår, og tendensen er nå i likhet med Pleie- og omsorg blitt betydelig redusert. Kommunedirektøren forutsetter at denne utviklingen kan bestå over tid, og slik sett gi reduserte behov for innleie. Knapphet i tilgang på mulige vikarer er en stor utfordring, og større tilstedeværelse fra den

faste bemanningen er dermed også en kritisk faktor for enklere planlegging og gjennomføring av daglig drift. Gevinsten ved redusert sykefravær er stipulert til kr 200.000,- pr år.

Tiltaket om kostnadsreduksjon som følge av redusert vikarbehov med kr 200.000,- pr år legges inn i kommunedirektørens forslag til økonomiplan i 2024 og videreføres ut perioden.

8.2.4 Enklere planlegging av ressursbruk innen Pleie og omsorgstjenesten:

Kommunedirektøren forutsetter i sitt budsjettarbeid at innføringen av års-turnus og mer effektivisering av ressursbruken til tjenesteproduksjon på tvers av virksomheten vil kunne frigi ressurser til videreutvikling av tjenestetilbudet. Det har i starten av 2023 vært uvanlig høyt sykefravær, noe som har utløst store behov for innleie av vikarer. Delvis om følge av dette ble det også behov for å nytte vikarbyrå i forbindelse med avviking av sommerferie. Flere tiltak som er iverksatt i løpet av året ser nå ut til å begynne å gi resultater, og Sykefraværet i 2. halvår er nå i ferd med å gå ned. Fortsatt fokus på tilrettelegging og oppfølging, samt mer optimal planlegging er også forventet å gi resultater i 2024. Økt tilstedeværelse gir enklere planlegging, mer trivsel og sparte kostnader. Innsparingen er ikke tallfestet, men hver krone spart vil kunne frigi midler i tjenesten slik at tjenesteproduksjonen og kan bli enda bedre enn den er i dag.

8.2.5 Kostnadsreduksjon ved overgang til utslippsfrie biler innen hjemmetjenesten.

En større del av bilparken som brukes i hjemmetjenesten er nå i ferd med å gå fra innleide forsildrevne biler til egne utslippsfrie biler. Lavere kostnader er knyttet både til rimeligere finansiering, men ikke minst også til kostnader til drivstoff og vedlikeholde. Innsparingen direkte i tjenesten vil ligge på om lag 400.000,- årlig. Reduksjonen vil gjøres gjeldende for hele perioden.

Kostnader knyttet til leie av kjøretøy til hjemmetjenesten tas ut av netto ramme for ansvar 5000 Pleie og omsorgstjenesten fra 2024.

8.2.6 Familiesentralen – gjennomgang av dagens kommunesamarbeid for kommunale akutte døgnplasser (KAD) og distriktsmedisinsk senter (DMS).

Snåsa er i dag tilknyttet et kommunalt samarbeid om kjøp av disse lovpålagte tjenestene fra Steinkjer kommune til en samlet kostnad på om lag 1,5 millioner kroner, med en fordeling til KAD på 730.000 og DMS med kr 790.000. Samarbeidet mellom deltagerne Inderøy, Snåsa og Steinkjer har vært godt, men bruken av tjenestene er i det alt vesentlige knyttet til aktiviteter hos den største kommunen i samarbeidet. Med bakgrunn i dette er det startet en prosess i de mindre kommunene for å se på om disse midlene kan komme bedre til nytte gjennom egne tilbud i hjemkommunen. Resultatet av dette er at Inderøy er i ferd med å gå ut av hele eller deler av samarbeidet, og den delen som er knyttet opp mot KAD er nå sagt opp. Færre kommuner i samarbeidet medfører ikke tilsvarende reduksjon i kostnader, og de gjenværende kommunene får da disse til fordeling. Ved Inderøy sin uttrede fra KAD vil endringen gi kostnadsvekst for Snåsa på ca. 750-800.000 kroner. Altså en god dobling. Noe tilsvarende vil da også kunne gjøres gjeldende i forhold til DMS. En slik kostnadsvekst vil skape en meget utfordrende situasjon og det vil derfor være riktig å starte arbeidet med å vurdere en bærekraftig fremtidig løsning. I hovedsak vil dette enten betinge en vesentlig reforhandling av dagens avtale, alternativt etablering av løsning av disse oppgavene i egen kommune. Oppsigelsestiden for uttrede fra ordningen er også lang, slik at det kan være viktig å starte på denne prosessen raskt. Samtidig er usikkerhet både i forhold til kostnad og kapasitet for en

egen løsning noe som må klarlegges. Kommunedirektøren vil derfor gi sin tilrådning til at en foreløpig oppsigelse av dagens ordning sendes Steinkjer kommune i god tid før nyttår. Kommunen kan da gå ut av ordningen tidligst i 2025/2026 og arbeidet med å vurdere alternativer burde da kunne være slutført.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å gjennomføre oppsigelse av KAD/DMS-samarbeidet innen utgangen 2023.

8.2.2 Utviklingsenheten - Reduksjon i energikostnader.

Tiltak gjennomført i 2023/24 forventes å gi reduserte energikostnader med kr 100.000,- i 2024 og kr 400.000 pr år for resten av planperioden. Reduksjon legges inn i netto ramme for ansvar 7000 Utviklingsenheten.

Kostnadsbesparing på grunn av energiøkonomisering legges inn nettoramme for ansvar 7000 Utvikling med kr 100.000 i 2024 og videre opp til kr 400.000 for resten av planperioden.

8.3. Nye tiltak

Som vi innledningsvis har vært inne på tidligere medfører den store og uventede økningen i lånerente at handlingsrommet nå er sterkt redusert. Dette er sterkt beklagelig, spesielt siden arbeidet med den nye kommuneplanen viser mange godt tiltak for å utvikle lokalsamfunnet i den retning som vi ønsker. Det er da viktig å løfte blikket og se på alle den aktiviteten som allerede er i gang, og hvordan vi kan utvikle denne enda mer slik vi ønsker.

Tiltaket er innarbeidet i kommunedirektørens forslag økonomiplan med de kostnader som beskrevet.

8.3.2 Sentraladministrasjonen – Distriktssatsingen iLag (+Heia Innherred)

Snåsa kommune har gjennom vedtak i kommunestyre sluttet seg til distriktsutviklingsprosjektet iLag. Denne regionale distrikts satsningen skjer i regi av Trøndelag fylkeskommune og et nettverk av seks kommuner i Trøndelag. Foreløpig prosjektperiode er satt til to år, og der fylkeskommunen gir et økonomisk bidrag til lokal prosjektleder med kr 675.000,- pr år basert og er basert på handlingsplan i vedtatt regional verdiskapingsstrategi i Trøndelag. For Snåsa kommune er denne godt forenelig med målsettingen i kommunenes pågående regionsatsning gjennom Innherred regionråd – «Heia Innherred» og disse ses da for vår del i sammenheng. Kommunal bidrag for disse to utviklingsprosjektene er foreløpig beregnet til å være kr 458.500,- pr. år, og samlet årsbudsjett blir på 1.125.000,-. Midlene skal gå i hovedsak gå til drift av selve prosjektet, og slik at eventuell støtte til enkelttiltak vil bli fremmes som egen saker for politisk behandling. For finansiering av kommunes budsjetterte andel, foreslår kommunedirektøren å bruke bundne utviklingsfond basert på utbytte fra kommunes eierskap i NTE.

8.3.3 Sentraladministrasjonen – utvidelse av kommunesamarbeidet innen IKT.

Snåsa kommunestyre vedtok i sitt møte 27.10.22 sak 45/22 utvidelse og omorganisering av kommunesamarbeidet innenfor IKT. Dette var tidligere organisert i henhold til gammel kommunelov med Snåsa, Inderøy og Steinkjer. Nytt lovverk i forhold til mulig organisering, samtidig med ønske om utvidelse til også å omfatte Levanger og Verdal, medfører at Snåsa fra og med 01.01.23 inngår som deltaker i det nye selskapet; *Digitale Innherred kommunale*

oppgavefellesskap - DIKO. Det nye selskapet har som mål å gi et bedre tilbud innen IKT og digitalisering for deltakerne. Tiltaket medfører da naturlig nok også en betydelig vekst i kostnader, og innbefatter en stor endring for 2024 og utover. Budsjetterte kostnader i 2023 med 2,6 millioner økes da til om lag 3,7 millioner kroner i 2024 med ytterligere en tilsvarende økning på 1,1 millioner i 2025. Endringen skyldes i det alt vesentlige utvidelse med flere ansatte i det nye selskapet og endring i fordeling av kostnader mellom deltagerkommunene. Større andel i fast fordeling og mindre ut fra folketall rammer da mest de minste kommunene som Inderøy og Snåsa. **Endring i kostnad knyttet til nytt IKT samarbeid er innarbeidet i kommunedirektøren sitt forslag til budsjett og økonomiplan.**

8.3.4 Snåsa skole – grunnskoleutdanning for barn bosatt i flyktningmottak.

Snåsa skole har ansvar for å levere lovfestet undervisningstilbud til barn bosatt i flyktningmottak. Kostnadene med tilbudet er beregnet ut fra et forventet gjennomsnitt av elever på om lag 20. Finansieringen skjer gjennom tilskudd fra staten knyttet til antall elever på gitte rapporteringstidspunkt. Det er forventet en kostnad for tilbudet med på ca 2,1 million kroner.

Tiltaket med tilhørende finansiering er lagt inn i netto ramme for ansvar 3000 Snåsa skole fra 2024 og ut planperioden.

8.3.5 Snåsa barnehage – utvidelse av barnehagedrift Breide.

Snåsa Barnehage avdeling Breide utvider høsten 2023 sin virksomhet gjennom en utvidelse i driften på 10 barnehageplasser som tilbud til barn i flyktningmottaket på Finsås. Tiltaket har en kostnadsramme ca. 2 millioner kroner og finansieres direkte gjennom avtale om tilskudd fra staten.

Tiltaket er innarbeidet i budsjett 2024 og videreføres i hele planperioden, men vil bli gjort gjenstand for løpende vurdering.

8.3.6 Snåsa barnehage – styrket bemanning.

Snåsa barnehage har gitt signaler med ønske om styrket bemanning med en 100% stillingsressurs i hver av avdelingene som et tiltak for å bedre kunne håndtere lange åpningstider og fravær på en enklere måte. Hensikten med å øke bemanning ut over norm er redusert fravær og enklere håndtering av vikarbehov. Kostnaden ved tiltaket er beregnet til 1,2 millioner kroner. Kommunaldirektøren har i innledende fase vist til at barnehagedriften i Snåsa er kostbar, men at kvaliteten også er meget god. Med bakgrunn i den økonomiske situasjonen kommune er inne i burde kostnadene heller bli redusert, enn at rammene utvides ytterligere. Dersom de vide åpningstidene da medfører problemer i forhold til bemanning, burde heller disse være vurdert redusert fremfor at kostnader økes ytterligere.

Tiltaket er ikke innarbeidet i forslag til budsjett 2024.

8.3.7 Familiesentrene – helsestasjon for flyktninger.

I forbindelse med åpning av flyktningmottak påløper en del statlige krav til vertskommunen. En stor del av dette gjelder kartlegging av helsetilstand og arbeid i tilknytning til dette. Stor tilstrømning til landet har også medført stort press på ankomstmottakene, slik at kartlegging ved ankomst kan være mangelfull. Dette skaper derfor noe større utfordringer i det kommunale helsevernet. For å håndtere de nye oppgavene er det foretatt ansettelser av to nye helsesykepleiere ved Familiesentralen og kostnader til tiltaket er beregnet 1,6 millioner

kroner. Aktiviteten vil også utløse også utløse en del følgekostnader slik at samlede kostnader i forhold til helse gis et anslag på ca. 1,7 millioner kroner. Netto ramme for virksomheten er således økt tilsvarende denne kostnaden. Finansiering skjer gjennom kommunes vertskommunetilskudd på rammeområde 8000 Finansiering.

Tiltaket er innarbeidet i budsjett 2024 og videreført ut planperioden.

8.3.8 Familiesentrene – styrket bemanning fysioterapi.

Enheten Familiesentrene har fremmet ønske om utvidelse av dages årsverk for kommunal fysioterapeut med en 60% styrking for bedre å ivareta rehabilitering og oppfølging av voksne brukere. Økt ressurs vil gi muligheter for raskere og mer intensiv rehabilitering, styrke fokus på helsefremming og forebygging, samt bidra med mer faglig kompetanse i opplæring og planlegging av tjenesteproduksjon. Kostnader fratrukket fastlønnstilskudd i 60% stilling utgjør ca. 200.000,-. Kommunedirektøren ser behovet, og er samtidig klar over at kommunen bruker relativt moderate ressurser til denne tjenesten. Det ble med bakgrunn i vanskelig økonomi tatt bort 40% årsverk i 2019. Behovet har vært økende, og denne ressursen ble da også gjeninnført i 2022, videre økning er med bakgrunn i dagens kommuneøkonomi vanskelig.

Tiltaket er ikke lagt inn i kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan.

8.3.9 Familiesentralen - Oppstart Helseplattformen

Oppstart av helseplattformen var opprinnelig tidfestet til 2021. Det ble også i forhold til arbeidet med klargjøring bevilget midler på ansvarsområdet 5500 Familiesentralen økning med kr 50.000,- i netto utgiftsramme. Det er fortsatt stor usikkerheten rundt innføringstid, og ikke minst kostnader. Det legges til grunn at kommunestyret skal fatte et vedtak i forhold til innføring i løpet av 2025 og at det innen den tid bør foreligge bedre estimat både i forhold til investeringskostnader, innføringskostnader og videre kostnader i årlig drift. Det vil derfor ikke bli bevilget midler før tiltaket blir tilstrekkelig klarlagt.

Tiltaket er ikke lagt inn i kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan.

8.3.10 Familiesentralen (NAV) ønske om økt stillingsandel knyttet til integreringsarbeid mot minoritetsfamilier.

Kommunedirektøren har mottatt ønske fra NAV Inntrøndelag med ønske om stillingsutvidelse i tilknytning til videreføring av prosjektet SKODD nye behov i forbindelse med bosetting minoritetsfamilier. Tiltaket er vurdert ut fra bosetting av slike i Snåsa, der det hittil i år ikke er bosatt nye familier i denne gruppen. Bosettingene i Snåsa er i det alt vesentlig knyttet til enslige godt oppe i åra, og disse kan vel neppe sies å tilhøre målgruppen. De familiene dom er igjen på Snåsa fra forrige periode med bosetting har vært relativt lenge i landet. Snåsa kommune var før forespørselen om bosetting av flyktninger fra Ukraina i ferd med å bygge ned sitt apparat i forhold til å ivareta nye bosatte. Det har derfor vært behov for ny bemanning nå i høst, og kommunen burde derfor kunne ivareta dette på en tilstrekkelig måte. Signalene fra NAV gikk på kostnadsfordeling av et årsverk, der Snåsa fikk en 20%.

Kommunedirektøren har i sin vurdering påpekt at behovet burde være moderat, både ut fra egen bemanning og ut fra at målgruppen burde være svært begrenset. **Kommunedirektøren har derfor ikke innarbeidet dette tiltaket i forslaget til budsjett og økonomiplan.**

8.3.11 Utviklingsenheten – ekstra 20% stillingsressurs i tilknytning til Kulturskolen

Kulturskolen fremmet i 2023 et ønske om utvidet stillingsressurs til arbeid med ungdom. Flere signaler i samband med arbeidet med samfunnsdelen i den nye kommuneplanen har gitt klare signaler i forhold til behovet for flere mer «uorganiserte» møteplasser, og det forventninger om at denne aktiviteten kan få utvikle sitt segment videre.

Kommunedirektøren har innarbeidet tiltaket i sitt forslag til budsjett og vil samtidig utfordre virksomheten til videre utvikling av tiltaket.

Tiltaket er innarbeidet i budsjett og økonomiplan.

8.3.12 Økt kommunal medfinansiering til drift av Bygdesentralen.

Snåsa bygdesentral har i senere år hatt sin drift basert på videreformidlet tilskudd fra Staten, salg av tjenester både til kommunen og til private, sammen med en gunstig leieavtale knyttet til lokalene på Vinje. Endringen i forskrift for frivillighetssentraler fra 2023 gir en del endringer i føringene fra staten for et maksimalt statstilskudd skal kunne oppnås.

Hovedmomentene i dette er at virksomheten må ha en stillingsressurs på 100% stilling, og at medfinansieringen fra andre må nå opp til 40% av tilskuddet fra staten. Snåsa kommune ser stor verdi i sentral aktør for organisering av frivillighetens arbeid i kommunen og ønsker derfor å bidra til at statstilskudd fortsatt kan tildeles «vår» virksomhet i Snåsa. Statstilskudd for 2024 forventes å være på ca. 470.000,- slik at den lokale medfinansieringen blir på om lag 313.000,- Frivillighetssentralen selger tjenester i dag for rundt 100.000,- kroner. Resterende finansieringsbehov vil da ligge i området 200.000,- Kommunal medfinansiering vil i utgangspunktet ikke bli utbetalt som et direkte tilskudd. Kommunen ønsker heller å bidra til en videreutvikling av tjenestetilbudet fra sentralen, slik at medfinansieringen kan skje gjennom leveranser av tjenester. Bevilgningen knyttet til egenfinansiering er innarbeidet i kostnadsrammen til Utviklingsenheten, og kommunedirektøren utfordre egne tjenester i samarbeid med Bygdesentralen for å finne utviklingsmuligheter for fremtidig tjenestetilbud til kommunes innbyggere generelt og kommunen som tjenesteleverandør spesielt som betingelser for utbetaling.

Tiltaket er innarbeidet som tillegg til Utviklingsenheten sin netto utgiftsramme med kr 200.000 for budsjett 2024 og for resten av planperioden.

8.3.13 Ekstra kostnader knyttet til veterinærtjenesten i Snåsa.

Permisjon innen dagens veterinærordning utløser behov for ekstra innleie av ressurser fra Steinkjer. Ekstraordinære kostnader er anslått oppad til å bli på om lag 260.000,-. Her ser kommunen med bekymring på utviklingen der stadig nye kostnader i stilige ordninger ender opp som kostnader i kommunale budsjetter. Kommunedirektøren har ikke funne full inndekning sett i relasjon til alle andre behov som det er kommet innspill på og vil derfor gi en ekstra bevilgning i 2024 på kr 150.000 til delvis dekning av formålet. Dersom resterende sum ikke finner inndekning i eksisterende budsjett for tjenesten, vil saken bli vurdert på ny ut fra signaler knyttet til de tertialvise reguleringer i 2024.

Tiltaket er innarbeidet i budsjett 2024 med kr 150.000,- som tillegg til netto utgiftsramme til ansvar 7000 Utviklingsenheten.

8.4. Budsjettrammer 2024 per ansvar

Med endringer knyttet til regulering av økte kostnader, samt innarbeiding av tiltak og hensyntatt tidligere vedtak fremmer kommunedirektøren følgende forslag om tildeling av budsjettrammer for stabene og tjenestene for perioden 2024 – 2027

§5-4. Bevilgningsoversikt drift						
Budsjett til fordeling pr ansvarssted						
Ansvar	R-2022	B-2023	B-2024	Ø-2025	Ø-2026	Ø-2027
1100 Politisk	2 708	2 873	2 880	3 080	2 880	3 080
av dette netto fondsbruk	0	0	0		0	0
1200 Sentraladministrasjon	5 796	6 055	7 025	7 025	6 700	6 700
av dette netto fondsbruk	6	0	-450	-450	0	0
1300 Flyktningetjenesten	251	1 773	1 934	1 400	1 400	1 400
av dette netto fondsbruk	0	0	0		0	0
2000 Personal- og organisas	4 805	8 600	8 600	8 200	8 200	8 200
av dette netto fondsbruk	0	0	0		0	0
2500 Enhet for samisk språk	0	0	0	0	0	-2 322
av dette netto fondsbruk	-731	0	0	0	0	0
2750 Plan og økonomi	13 944	14 406	14 667	13 667	13 667	13 667
netto fondsbruk	-951	0	0		0	0
3000 Snåsa skole	21 361	20 352	20 464	20 064	19 664	19 264
netto fondsbruk	0	0	0		0	0
3250 Samisk enhet	2 043	1 577	1 586	1 586	1 586	1 586
netto fondsbruk	1 792	0	0	0	0	0
3500 Snåsa barnehage	11 851	11 998	12 519	12 319	12 319	12 319
netto fondsbruk	-14	0	0		0	0
5000 Pleie- og omsorgstjen	54 408	54 874	59 429	59 429	59 429	59 429
netto fondsbruk	-1 287	0	0		0	0
5500 Familiesentralen	21 156	23 826	26 101	26 101	26 101	26 101
netto fondsbruk	-709	0	0		0	0
6500 Kirka	2 518	2 508	2 815	2 815	2 815	2 815
netto fondsbruk	0	0	0		0	0
7000 Utvikling	23 015	23 258	24 206	24 006	23 806	23 606
netto fondsbruk	-1 750	0	0		0	0
8000 Finans	-7 449	-3 850	-5 237	-8 069	-7 367	-5 845
netto fondsbruk	6 527	-4 174	-3 500	0	0	0
SUM inkl fondsbruk	162 934	168 250	176 989	171 623	171 200	170 000
Netto fondsbruk	2 881	-4 174	-3 950	-450	0	0
SUM - eskl fondsbruk	160 053	164 076	173 039	171 173	171 200	170 000

1100 Politisk virksomhet

Gjelder ordfører, varaordfører, politisk sekretær samt politiske utvalg og revisjon. Endringene for enheten består av endring i lønn, samt at kostnader til kommunevalg og bevilgningen til Planbussen er tatt ut. Disse faktorene opphever langt på veg økte kostnader fra 2023-24. I 2025 vil tilsvarende Stortingsvalg medføre ekstra ressursbehov.

Ansvar 1100 Politisk virksomhet				
Tall i 1000 kroner	R-2021	R-2022	B-2023	B-2024
Driftsutgifter	3 329	3 019	3 196	3 195
Driftsinntekter	-339	-311	-323	-315
Bruk/avsetning bunde fond	0	0	0	0
Netto ressursbruk	2 990	2 708	2 873	2 880

1200 Sentraladministrasjonen

Virksomheten omfatter Kommunedirektøren, IT- konsulent (10%), en del administrative fellestjenester og fra 2024 også prosjektet i LAG

Ansvar 1200 Sentraladministrasjon				
Tall i 1000 kroner	R-2021	R-2022	B-2023	B-2024
Driftsutgifter	5 987	6 338	6 420	8 316
Driftsinntekter	-585	-548	-365	-966
Bruk/Avsetning bunde fond	0	6	0	-325
Netto ressursbruk	5 402	5 796	6 055	7 025

Økt kostnader knyttet til kommunesamarbeid, hovedsakelig DIKO (IT) medførte at rammeområdet i 2024 og 2025 får betydelig høyere kostnader. Prosjektet I Lag medfører samtidig ekstra kostnader for 2024 og 2025, selv om det her også inngår finansiering Andre endringene innenfor området er økte lønnskostnader som følge av lønnsreguleringer.

1300 Flyktningetjenesten

Opprinnelig plan var å avvikle denne enheten fra og med høsten 2022, men endring i forbindelse med krigen i Ukraina har medført behov for videre drift. Virksomheten har i dag en personalressurs på 1,1 årsverk, noe som er under fortløpende vurdering. Netto ramme finansieres gjennom overføringer fra staten i form av integreringstilskudd. Kommunen har en del midler avsatt med bakgrunn i tidligere bosetting som forutsettes brukt innen området. Dette er da også ment å dekke spesifikke stønadskostnadene knyttet økonomisk sosialhjelp for gruppen. Tilsvarende gjelder også eventuelle kostnadene knyttet til voksenopplæring.

Ansvar 1300 Flyktningetjenesten				
Tall i 1000 kroner	R-2021	R-2022	B-2023	B-2024
Driftsutgifter	1 464	1 947	2 254	2 415
Driftsinntekter	-1 471	-1 696	-481	-481
Bruk/Avsetning bunde fond	0	0	0	0
Netto ressursbruk	-7	251	1 773	1 934

Fra og med 2023 blir integreringstilskuddet ført under området finans. Bakgrunnen for dette er at inntektene også skal kunne anvendes på andre områder i kommunen dersom slike behov skal oppstå. Dett være seg helsekostnader, kostnader inne oppvekt eller utgifter knyttet til andre deler av kommunes tjenestetilbud. Dette er da også årsaken til at inntektsutviklingen innen området er relativt flat.

2000 Personal og organisasjon

Ansvar 200 omhandler personalsjef, sekretærressurser for lønn, postmottak, arkiv og sentralbord. Hovedtillitsvalgt og lærlinger inngår også her. Virksomheten har ca. 7,3 årsverk, og ca. 3 av disse er knyttet til lærlinger og tillitsvalgte. Endringer i avsatte ressurser til neste års lønnsoppgjør utgjør størstedelen av budsjettendringen. Dette er midler som blir fordelt i løpet av året, og er forklaringen på det store avviket mellom regnskap og opprinnelig budsjett. Avsatt beløp til lønnsoppgjør 2024 er på 4 millioner kroner.

Ansvar 2000 Personal og organisasjon				
Tall i 1000 kroner	R-2021	R-2022	B-2023	B-2024
Driftsutgifter	5 406	5 248	9 073	9 079
Driftsinntekter	-367	-443	-473	-479
Bruk/Avsetning bunde fond	0	0	0	0
Netto ressursbruk	5 039	4 805	8 600	8 600

2500 Sør samisk språk og kultur

Virksomheten skal som en del av forvaltningskommunen fremme, vitalisere og synliggjøre sørsamisk språk og kultur i Snåsa, i Trøndelag og hele det sørsamiske området. Aktiviteten er delt i to hovedområder der administrasjon av den tidligere nente aktivitet utgjør om lag 1/3 og språksentret utgjør 2/3. Språksenteret Gïelem nastedh ble etablert i januar 2012 er et av 19 samiske språksentre i Norge. Aktiviteten er direkte finansiert gjennom sametinget, enten som direktebevilgning til virksomheten, eller i form av finansiering av konkrete tiltak eller prosjekt. Den eksterne finansieringen medfører at rammebetingelsene indirekte er avhengig av statens bevilgning til sametinget, og som sådan ikke påvirket av statsbudsjettet bevilgning til kommunesektoren. Bruttobudsjett for aktiviteten er på ca. 4,6 millioner i 2024, og virksomheten har knappe 4 årsverk direkte knyttet til sin faste aktivitet. I tillegg kommer finansieringen av årsverk knyttet til eksterne prosjekter.

Ansvar 2500 Enhet for samisk språk og kultur				
Tall i 1000 kroner	R-2021	R-2022	B-2023	B-2024
Driftsutgifter	5 737	6 408	4 637	4 825
Driftsinntekter	-5 739	-5 677	-4 637	-4 825
Bruk/Avsetning bunde fond	0	-731	0	0
Netto ressursbruk		0	0	0

2750 Plan og økonomi

Plan og økonomi består av to kommunalsjefer og en økonomisjef. Samlet stillingsressurs er på 2,7 årsverk. Hoveddelen av kostnadene er knyttet opp mot tilskudd til private barnehager, spesialpedagogiske tiltak i skole og barnehage, samt skoleskyss. I tillegg føres også kostnadene ved en del interkommunale tiltak som PPT, Inn-Trøndelag regnskap og lønn, og felles innkjøpsordning her. Størst vekst i 2024 er knyttet til økte tilskudd til private barnehager og kostnader i forhold til spesialpedagogiske tiltak innen privat skoledrift. Ut fra demografiprognosene for kommunes befolkning kan det på sikt også forventes noe nedgang i disse kostnadene.

Ansvar 2750 Plan og økonomi				
Tall i 1000 kroner	R-2021	R-2022	B-2023	B-2024
Driftsutgifter	15 572	16 588	15 323	15 594
Driftsinntekter	-2 004	-1 693	-917	-917
Bruk/Avsetning bunde fond	0	-951	0	0
Netto ressursbruk	13 568	13 944	14 406	14 677

Kostnadene i forhold til kommunesamarbeidene har de siste par årene hatt en del forventninger om reduksjon i kostnader. Dette har så langt vist seg vanskelig å realisere og kostnadsveksten hos disse eksterne er også ofte høyere enn den som gjør seg gjeldene internt.

3000 Snåsa skole

Enheten Snåsa skole har knappe 32 årsverk. Endringene i nettobudsjett i tilknytning til Snåsa skole skyldes i hovedsak tilpasninger av drifta i forhold til nye oppgaver knyttet til undervisning av barn i mottak. Det er samtidig en liten usikkerhet i forhold til utviklingen i behovet ved nye fremtidige bosettinger.

Befolkningsprognoser for Snåsa legger til grunn at elevtallet i skolen fortsatt vil bli redusert utover i perioden. Uten tilflytting av nye innbyggere i denne gruppen vil dette fortsette helt frem til barnekullene fra 2020 og 2021 kommer i skolealder. Det forutsettes derfor at arbeidet med tilpasning av drift til forventet nedgang i elevtall fortsetter. Kommunedirektøren legger til grunn en nedgang i ressursbehovet utover i planperioden slik det er beskrevet under tiltaksdelen i budsjettet. Reduksjon som følge av avviklingen av ordningen med skolemat gir også lavere kostnad enn tidligere forventet for tjenesteområdet.

Ansvar 3000 Snåsa skole				
Tall i 1000 kroner	R-2021	R-2022	B-2023	B-2024
Driftsutgifter	25 287	25 706	24 126	26 477
Driftsinntekter	-5 419	-4 345	-3 774	-6 013
Bruk/Avsetning bunde fond	0	0	0	0
Netto ressursbruk	19 868	21 361	20 352	20 464

3250 Samisk oppvekstenhet

Aktiviteten omfatter drifta av skole og barnehage, samt internat. I tillegg foregår fjernundervisning av elever fra et større område. Aktiviteten i tilknytning til skole og internat er finansiert med tilskudd fra Utdanningsdirektoratet. Tilskuddet omfatter også drift av og kapitalkostnadene for lokalene. Barnehagen er i dag en kommunalt finansiert barnehage, men er i realiteten en samisk barnehage med et unikt tilbud knyttet til samisk språk og kultur. Barnehagen er helt sentral for å kunne opprettholde et fremtidig forsvarlig elevtall på skolen, og burde derfor i langt større grad være gjenstand for statlige tilskuddsordninger. Samlet har samisk enhet vel 16 årsverk. Av disse er det om lag 4,5 årsverk i barnehagen. En betydelig del av bemanningen skyldes forsterket innsats knyttet til språkopplæring. Dette har vært mulig gjennom tett samarbeid språksenteret, og barnehagedriften er helt avhengig av dette samarbeidet for å kunne videreføre tilbudet slik det er i dag.

I forhold til finansieringen har statens tilskudd i noen grad stått på stedet hvil over flere år. Dette har delvis sammenheng med at forsiktig drift i tidligere tider hadde medført en viss grad av oppbygging av buffer i form av fond. Situasjonen i senere år er derimot motsatt, og avsatte

fondsmidler er nå betydelig redusert. I dialog med staten er det presisert at det ikke lenger er adgang til å beholde ubrukte midler på fond, selv om dette lettere kan gjøre driften i stand til å håndtere uforutsette hendinger.

Når det gjelder driften av den samiske barnehagen har økte tilskudd fra Sametinget medført at kommunes egne kostnader har gått ned. Barnehagen er nå inne i et prosjekt der foreldrebetaling erstattes av tilskudd fra Sametinget. Ordningen er ny, og det er fortsatt en del usikkerhet knyttet til økonomien i denne.

Ansavr 3250 Samisk oppvekstenhet				
Tall i 1000 kroner	R-2021	R-2022	B-2023	B-2024
Driftsutgifter	14 238	15 559	15 905	14 440
Driftsinntekter	-12 344	-13 516	-14 327	-12 854
Bruk/Avsetning bunde fond	0	0	0	0
Netto ressursbruk	1 894	2 043	1 578	1 586

3500 Snåsa barnehage

Snåsa barnehage drifter to avdelinger, Vinjebakken og Brede. Barnehagene har hatt nedgang i antall unger over flere år, men gledelige fødselstall i 2021 og 2022 har endret på dette. Det er i tillegg høsten 2023 gjort klart for 10 nye plasser ved avdeling Breide relatert opp mot ønsket tilbud til barn som er bosatt i flyktningmottaket på Finsås. Samlet har tjenesten ca. 23 årsverk, med tillegg for bruk av vikarer og eventuelle prosjektstillinger.

Ansvar 3500 Snåsa barnehage				
Tall i 1000 kroner	R-2021	R-2022	B-2023	B-2024
Driftsutgifter	12 660	15 629	14 775	16 747
Driftsinntekter	-3 164	-3 778	-2 777	-4 227
Bruk/Avsetning bunde fond	0	0	0	0
Netto ressursbruk	9 496	11 851	11 998	12 520

Snåsa kommune har en veldig god og fleksibel barnehageordning for både foreldre og barn. Barnehagene i Snåsa ble da også kåret til å være helt på toppen i landet gjennom målinger nylig. Både fleksibiliteten og kvaliteten er ressurskrevende, noe som i utgangspunktet medfører at kostnadene i barnehagedrifta er betydelig høyere enn mange kommuner vi ønsker å sammenligne oss med. Enheten har derfor både i forbindelse med regnskap 2023 og budsjettarbeidet for 2024 sett på alle muligheter for best mulig bruk av tilgjengelig personell, samtidig som at arbeidsmiljøet skal bidra til redusert fravær. Tjenesten har i starten av 2023 hatt store utfordringer i så måte, noe som både skaper økte kostnader og utfordringer for god planlegging. Det er derfor gledelig at dette nå er på god veg til å bli redusert. Utlysning av ledige stillinger har også vist at tilgangen til kvalifiserte søkere er god, og understreker samtidig at barnehagene i Snåsa er en attraktiv plass å være.

5000 Pleie og omsorgstjenesten

Pleie og omsorgstjenesten er det område i kommunen med størst budsjett og størst aktivitet, god og effektiv drift her vil derfor i stor grad være nøkkelen for å kunne ha en sunn kommuneøkonomi over tid. Tjenesteområdet omfatter sykehjemsdrift, hjemmetjenester, bofellesskap og avlastningsboliger, samt aktiviteter for brukerstyrte personlige assistenter,

avlastning og støttekontakter. Aktiviteten er også i mange sammenhenger knyttet tett opp mot virksomhetsområder innenfor helse og vil ofte bli sett på som en sammenheng. Begge områdene ble i 2022 samlet inn under felles ledelse og resultatene av denne omleggingen begynner nå å ta form. Enheten har i starten på 2023 slitt med høyt sykefravær, delvis som en ettervirkning av korona pandemien. Økt fokus hos ansattes på egen helse og gjennomføring av tiltak på arbeidsplassen, har gitt gode resultater og fraværet har sunket betraktelig utover høsten. Det er derfor godt håp om at denne utviklingen også dras videre til 2024.

Samlet aktivitet innen Pleie- og omsorgstjenesten forventes i 2023 å være på knappe 68 årsverk. I tillegg kommer innleie av ferievikarer, ekstrahjelp og så videre. Tjenesten har også en del løpende prosjekter med ekstern finansiering.

Demografiutviklingen i kommunen viser forventninger om økte behov og en velfungerende tjeneste er helt nødvendig for å kunne håndtere fremtiden. Det forutsettes derfor at midler frigjort i form av utvikling og effektivisering blir gjort tilgjengelig for å dekke økt behov for tjenester og for nødvendig videreutvikling av kompetanse og tjenestekvalitet. Størst utfordring i 2024 er en eksplosiv økning i kostnader innen gruppen ressurskrevende brukere. Her blir deler av kostnadene dekket av refusjoner fra staten, men kommunen sitter også igjen med betydelige egenandeler. Økte utgifter i budsjett 2024 er i det alt vesentlige knyttet til disse sammenhengene. Økningen ut over dette gjelder i hovedsak økte kostnader som følge av lønnsoppgjør.

Nettoramme for 2024 vil for ansvar 5000 Pleie- og omsorgstjenesten bli på knappe 60 millioner kroner og tilhørende utgiftsramme da på over 87,3 millioner. Tjenesten har en egenfinansiering knyttet til brukerbetaling og tilskudd på vel 27,9 millioner.

Ansvar 5000 Pleie og omsorg				
Tall i 1000 kroner	R-2021	R-2022	B-2023	B-2024
Driftsutgifter	71 714	74 078	74 079	87 358
Driftsinntekter	-18 122	-19 205	-19 205	-27 929
Bruk/Avsetning bunde fond	0	0	0	0
Netto ressursbruk	53 592	54 873	54 874	59 429

5500 Familiesentralen

Aktiviteten på Familiesentralen har sin hovedretning innenfor helserelaterte tjenester som helsestasjon, lege, jordmor, fysioterapi, psykisk helse, legevakt, barnevern og så videre. Enheten har også flere løpende prosjektarbeid i gang, og disse også i stor grad finansiert av eksterne midler. En stor del av denne aktiviteten er da også godt i tråd med målsettingene i den nye kommuneplan, både med tanke på å bedre kunne ta vare kommunes innbyggere innenfor konkrete fagfelt som rus og psykiatri og for å motvirke utenforskap og fremme bolyst for alle. Det er i forbindelse med budsjettarbeidet kommet signaler fra tjenesten om økte behov innen fysioterapi. Samlede årsverk innenfor virksomheter tilsluttet Familiesentralen forventes i 2024 å bli 16,8.

Nyt av året er økt bemanning innenfor helsestasjon for å kunne ivareta kartlegging og bistand til flyktninger bosatt i mottaket på Finsås. Kostnadene med tiltaket dekkes innenfor vertskommunemidlene fra UDI.

Kommunen reduserte ressursbruken innenfor samarbeidsordningen knyttet til NAV Inn-Trøndelag ved at ei midlertidig stilling for tettere oppfølging av brukere av sosialstønad ble

tatt ut i 2022. Kommunedirektøren har i forbindelse med budsjett 2024 mottatt ønsker om en gjeninnføring av noe lignende med 20% stilling. Kommunen har i dag ett årsverk innen ordningen og har ikke funnet rom for ytterligere utvidelse.

Ansvar 5500 Familiesentralen				
Tall i 1000 kroner	R-2021	R-2022	B-2023	B-2024
Driftsutgifter	26 883	26 704	26 787	30 777
Driftsinntekter	-2 971	-5 549	-2 961	-4 676
Bruk/Avsetning bunde fond	0	0	0	0
Netto ressursbruk	23 912	21 155	23 826	26 101

6500 Kirka

Virksomheten omfatter kommunes finansieringsplikt knyttet til drift og vedlikehold av kirkebygg og gravplasser, samt medansvar knyttet til seremonielle handlinger for disse områdene. I tillegg til utbetaling av økonomisk tilskudd, leveres også en del av forpliktelsene i form av tjenester. Det i budsjett for 2024 ikke gitt økning ut over lønnsvekst fra tariffoppgjør 2023. Tariffoppgjør 2024 vil tilsvarende som for resten av virksomhetene bli innarbeidet gjennom regulering på høsten i 24.

Ansvar 6500 Kirka				
Tall i 1000 kroner	R-2021	R-2022	B-2023	B-2024
Driftsutgifter	2 451	2 519	2 508	2 815
Driftsinntekter	0	0	0	0
Bruk/Avsetning bunde fond	0	0	0	0
Netto ressursbruk	2 451	2 519	2 508	2 815

7000 Utviklingsheten

Ansvar 7000 Utvikling				
Tall i 1000 kroner	R-2021	R-2022	B-2023	B-2024
Driftsutgifter	46 740	50 296	45 745	47 730
Driftsinntekter	-25 168	-27 281	-22 585	-23 524
Bruk/Avsetning bunde fond	0	0	0	0
Netto ressursbruk	21 572	23 015	23 160	24 206

Virksomheten er relativt kompleks og omfatter et vell av svært ulike aktiviteter fra slamtømming til kulturskole. Virksomheten disponerer i 2024 ca. 27,4 årsverk. De tradisjonelle tekniske område som veg og bygningsmessig drift utgjør de store og tunge oppgavene, mens mindre områder som planarbeid, kultur og næring utgjør krydderet i enheten. Samtidig er forvaltning innenfor primærområdene jord, skog og utmark svært viktig i en kommune som Snåsa.

Selv om økte lønnskostnader er betydelig, vil vel kanskje den enheten være den der økte priser gir størst utslag. Det er derfor gledelig at denne nå er i ferd med å avta, og at blant annet prisen på elektrisk kraft har vært lavere i 2023 enn den var året i forveien. Energi er også et område enheten fortsatt vil bli utfordret på. Snåsa kommune har nå gjennom flere år økt sin energibruk vesentlig, og det samtidig som nye og moderne bygge er tatt i bruk. For 2024 tas

det også sikte på å flytte Bibliotek og Kulturskole over i mer moderne og mere energiøkonomiske lokaler.

Fortsatt vil noe av økningene relateres i en stadig økende bygningsmasse, mens løsningene åpenbart finnes innenfor områder som bedre isolasjon og smartere bruk av systemer for oppvarming og ventilasjon. Et mulig innsparingsmål bør i kroner kunne være 10% av dagens energikostnad eksempelvis målt ut fra regnskap 2022. Dette gjelder bare elektrisk kraft, da fyringsolje er holdt utenfor regnestykket siden bruken av denne allerede er betydelig redusert.

Ut over fagfeltene som er nevnt er det ikke veldig store endringer fra budsjett 2023.

Kulturskolen står fortsatt sterkt på Snåsa, deltagelsen er god. Brukerbetalingen justeres i forhold til økte kostnader jfr. konsumprisindeksen. I forhold til kulturarrangement er også både den kommunale virksomheten og foreningslivet nå godt i gjenge etter at pandemien slapp taket. Etableringen av nye møteplasser og skape aktivitet for alle er spesielt viktig for at lokalsamfunnet skal fungere. Muligheten for nye og sentrale lokaler kan være til inspirasjon i så måte. Et viktig moment vil også være å få til økt samarbeid knyttet til frivilligheten, økte bevilgninger for dette området burde kunne være med på å stimulere nye mulige tiltak, enten det gjelder flytninger, helse eller vedlikeholdsbehov innenfor kommunale bygg- og anlegg.

9. INVESTERINGSBUDSJETT 2024 - 2027

9.1. Økonomiske rammer

Overordnet målsetting for Snåsa kommune er en lånegjeld mindre en 105% av brutto driftsinntekter og kommunen vil ved inngangen til 2024 ligge innenfor denne målsettingen. Økte finanskostnader som følge av høyere rente understreker at målsettingen om et investeringsnivå som ikke i vesentlig grad overstiger løpende avdrag fortsatt er ønskelig..

Kommunes investeringer vil også i fremtiden hovedsakelig bli lånefinansieres. Høy gjeld bidrar direkte med usikkerhet til driftsbudsjettet i form av svingninger i lånerenten. Dersom finansieringsbehovet i investeringsbudsjettet overstiger summen av overføringer fra driftsbudsjettet, mottatte tilskudd og årlige avdrag, vil lånegjelden øke. Resultatet er at de øvrige utgiftene i driftsbudsjettet må reduseres. Enkelte investeringer vil helt eller delvis være selvfinansierende. Det er da viktig at gevinstrealiseringen skjer ved at driftsbudsjettet for området senkes tilsvarende økte kostnader i renter og avdrag. For investeringer foretatt innenfor VAR-området, tilsier regelverket at disse skal nedbetales gjennom fastsetting av gebyrsatser. Likviditetsmessig kan det bli betydelige avvik mellom betalingene fra kunden og renter og avdrag til banken. Det er derfor vanskelig med en løpende sammenstilling i regnskapet og påvirkningen skjer derfor mer direkte i forhold til kommunes driftsresultat.

Med den sterke økningen i lånegjelden, som vi har hatt de siste årene, bør utgiftene på investeringsbudsjettet helst være lavere enn summen av overskuddet på driftsbudsjettet og det som betales i avdrag hvert år, slik at gjelden kan reduseres og belastningen på driftsbudsjettet reduseres. Det vil gi oss større økonomisk handlefrihet på sikt.

For perioden 2024 til 2027 forutsettes det ikke overført midler mellom drift og investering. Dersom avdragene også holdes innenfor forventet nivå, og man forholder seg til tidligere målsetting om en konstant lånegjeld, vil investeringsrammene for planperioden bli slik:

9.2. Investeringsprosjekt 2024- 2027

9.2.1 Investeringer sentraladministrasjonen:

IKT investeringer

Investeringsbudsjettet for 2024 gjelder oppgraderinger som følge av at vi går inn i det nye oppgavefellesskapet på Innherred., men er samtidig kostander knyttet til investeringer i videreutvikling av dagens programvare og investering i nye, sammen med kostnadene for opplæringen knyttet til bruken av disse. For 2024 kan det spesielt nevnes behov for nytt datasystem til biblioteket til ca 100.00,- og NVE sitt prosjekt knyttet til laserfotografering av områder under marin grense til 150.000,-.

Kommunedirektøren foreslår en bevilgning 0,4 mill. kroner til IKT investeringer i 2024 og som årlig sum for planperioden 0,4 mill. Investeringene ses også i sammenheng med investeringsprosjekt knyttet til velferdsteknologi under Pleie og Omsorg, selv om dette fremmes som eget prosjekt.

Kommunedirektøren fremlegger forslag om bevilgning til utskiftninger i maskinparken og datasystem innen ikt med videre for planperioden med kr 400.000,-

9.2.2 Investering Pleie og omsorg

Velferdsteknologi

Prosjektet knyttet til velferdsteknologi er en måte å effektivisere tjenestene både på sykeheimen og i hjemmetjenestene. Selv om oppgraderingen av sykeheimen medfører at en del av denne teknologien er oppgradert, gjenstår betydelige behov dersom effektiviteten i det nye bygget skal bli tilfredsstillende.

Kommunedirektøren foreslår en årlig bevilgning til velferdsteknologi med kr 400.000,-

9.2.3 Investeringer innenfor Snåsa kirke/Snåsa menighetsråd

Opprusting av kirke og kirkegård.

Snåsa kommune har gjennom en årrekke vedtatt faste bevilgninger knyttet til oppgraderingsbehov for kirkens bygninger, samt nødvendige tiltak på kirkegården. Dette har vært bevilgninger knyttet til konkrete tiltak med langsiktig planlegging der avvik aldri har eksistert. Situasjonen er nå er fullstendig endret og behovet for tiltak er fortsatt relativt uoversiktlig, både i forhold til utførelse og i forhold til kostnad. Kommunedirektøren vil derfor ikke på nåværende tidspunkt legge fram forslag om en konkret bevilgning i sitt forslag til budsjett. Her må prosjekteringen slutføres og tiltaket helst også ha vært ute på anbud før kommunen kan ta stilling til finansiering. Forslaget blir derfor at menighetsrådet holder kommune orientert om utviklingen i saken og at resultatet av prosjektering drøftes før arbeidet sendes ut på anbud. Andre mindre tiltak knyttet til kirkebygget bør vurderes tatt in i anbudet for reparasjon av taket så langt dette kan ses på som naturlig og kostnadseffektivt. Anbudet må samtidig ha en klausul om vedtak av kommunal delfinansiering før kontrakt kan bli signert.

9.2.4 Investering kommunale eiendommer

Snåsa kommune har de siste årene foretatt betydelige investeringer i form av om- og utbyggingen av sykeheimen og ny flerbrukshall. Det vil i perioden som vi nå går inn i være lite rom for nyinvesteringer. Det er derfor svært få prosjekt som settes opp i budsjett for 2024 og for planperioden. Av større prosjekter som forutsettes gjennomført neste år er oppgradering av kjøkkenet på sykeheimen.

Opprusting av kommunale bygg/enøktiltak.

Utviklingen i energikostnader viser at investeringer i energiøkonomiseringstiltak er i ferd med å bli svært lønnsomme. Samtidig er det også en rekke eiendommer som i mer eller mindre grad trenger oppgradering. Det vil i slike tilfeller naturlig å se disse tiltakene i sammenheng for å få arbeidet utført mer rasjonelt og kostnadseffektivt. Eksterne tilskuddsmidler både fra Husbanken og fra ENOVA kan også bidra til enklere gjennomføring av slike tiltak.

Kommunedirektøren foreslår en bevilgning på kr 400.000 pr år i hele planperioden for bruk i oppgraderingstiltak/enøktiltak på kommunale formålsbygg.

Opprusting av kommunale omsorgsboliger

En stor del av kommunal bygningsmasse av omsorgsboliger begynner å ha store oppgraderingsbehov. En kartlegging av tilstanden på disse tilsier at kostnadsrammen for oppgradering av en bolig vil utgjøre ca. 500.000,- kr. Det forutsettes at det lar seg praktisk gjennomføre med oppgradering av en bolig pr. år, og det ble derfor i forbindelse med budsjett 2022 foreslått et slikt årlig beløp ut planperioden.

Kommunedirektøren foreslår en bevilgning til oppgradering av kommunale omsorgsboliger med kr 500.000,- Bevilgningen videreføres som tidligere vedtatt til også å gjelde 2025.

Kjøkken Snåsa sykeheim ombygging/restaurering.

Løsning for kjøkken er prosjektert og klart for å sendes ut på anbud. Siden mange forhold i anleggsbransjen nå vanskelige er det en stor utfordring å forutse endelig pristilbud for tiltaket. Til tross for dette kan det være ønskelig å få et anslag på plass slik at det kan tas hensyn i forhold til vurderinger av størrelsen for de totale investering neste år.

Kommunedirektøren velger derfor å gi en foreløpig kostnadsramme på tiltaket til 10 millioner kroner som er lagt inn i investeringsbudsjett 2024.

Takrenner Vonheim

Situasjonen med takrenner på Vonheim er uholdbar. Dårlige takrenner og nedløp vil på sikt gi grobunn for råte og langt dyrere reparasjoner. Det er derfor viktig at denne utbedringen skjer raskt før ytterligere følgeskader oppstår. Tiltaket legges inn i neste års investeringsbudsjett innenfor en kostnadsramme på kr 200.000,-

Kostnader med etablering av takrenner og nedløp på Vonheim legges inn i investeringsbudsjett 2024 med kr 200.000,-

Møblering med videre for nye lokaler til Bibliotek og kulturskole.

Det forutsettes etablering av bibliotek og kulturskole i lokalene til AS Gilstad i løpet av våren 2023. Selv om en del av dagens innredning vil være fornuftig å gjenbruke, vil det også bli behov for en del komplettering. Kostnadene ved dette er foreløpig uavklarte, og det vil derfor ikke bli tatt inn i investeringsbudsjett med en konkret bevilgning. Kommunedirektøren forutsetter derfor at behovet avklares fra enhet Utvikling, og at det blir fremmet sak om regulering i løpet av våren 2024.

9.2.5 Oppgradering av kommunale uteområder og leikeplasser.

Uteområder for skoler og barnehager har over år fått lite vedlikehold slik at en skikkelig oppgradering nå vil være på sin plass. Tiltaket legger vekt på å kunne skape trivsel og stimulere barn og unge til økt uteaktivitet. Tiltaket vil i så måte være godt i tråd med kommuneplan sine målsettinger og vil også kunne gi bidrag til å kunne øke fysisk aktivitet ut fra folkehelseperspektiv. I det tilfelle at midlene strekker til vil også andre grøntanlegg kunne vurderes i forhold til tiltaket. Kommunedirektøren foreslår derfor at det gjøres en bevilgning på 120.000 som fordeles over to år (sesonger) slik at kommunal egeninnsats så langt som mulig kan gjøres gjeldende. Tiltaket har fått en bevilgning på kr 60.000,- i 2023 som fortsatt står ubenyttet.

Kommunedirektøren foreslår en bevilgning oppgradering av uteområder og leikeplasser med kr 60.000,- i 2024.

9.2.6 Investering i tilknytning til kommunale veier

Investeringer knyttet til vei er klart definert til å gjelde oppgradering og ikke nødvendig vedlikehold for å gjøre disse farbare. Kommunen har tidligere i sine driftsbudsjett forutsatt at en del av kommunale veier blir privatisert i planperioden, dette er nå tatt ut.

Tidligere gjennomgang i forbindelse med driftsbudsjett 2023 for ansvarsområdet 7000 Utvikling viser at samfunnet nå er inne ei «dyrtid» der kostnader, spesielt på anleggskontrakter endres betydelig over relativt kort tid. Kommunedirektøren finner det derfor naturlig å sette større investeringer på vent så lenge situasjonen ikke her helt prekær. Det fremmes derfor ikke forslag om betydelige oppgradering av kommunale veier i neste års budsjett.

9.2.6 Investering i tilknytning til VAR området

Dette er investeringer der kostnadene i sin helhet skal dekkes inn over gebyrsystemet ved avskrivinger på driftsbudsjettet. Gebyrforskriften gir også adgang til å justere opp gebyr en tid i forkant av at investeringer fysisk blir utført og sikrer med dette fornying av VA anleggene med en noe jevnere prisutvikling.

Vest Snåsa vannverk:

Kommunedirektøren foreslår derfor en fast årlig bevilgning til utskifting av røranlegg og oppgradering/utbygging av høydebasseng i tilknytning til Vest Snåsa vannverk på en million kroner.

9.2.7 Startlån 2024

Snåsa kommune registrerer mot slutten av 2023 økt pågang etter startlån, samtidig ser Kommunedirektøren at enkelte leietakere i kommunale boliger kan være tjent med å kjøpe fremfor leie i fremtiden. Kommunedirektøren foreslår derfor å øke utlånsrammen for startlån fra Snåsas kommune til 3 millioner kroner i 2024 og med en tilsvarende videreføring ut planperioden.

9.2.8 Behov for styrking av egenkapital i KLP

Pensjonsselskapet KLP har behov for økt egenkapital i takt med at selskapet vokser. Økte egenkapital hentes inn fra selskapets eiere i forhold til eierandel. Forventet andel knyttet til Snåsa kommunes sin eierdel er for 2024 på ca. 670.000,- Denne delen av kommunes investeringsbudsjett kan ikke finansieres med lån.

9.3. Bevilgningsoversikt investering

Investeringsbudsjett 2024, økonomiplan 2024-27

§5-5. Bevilgningsoversikt investering Budsjett 2024 - økonomiplan 2024-27						
Tall i 1000 kroner	R-2022	RB-2023	B-2024	Ø-2025	Ø-2026	Ø-2027
Investeringer i varige driftsmidler	11 405	6 814	12 930	3 270	2 474	2 200
Tilskudd til andres investeringer	-	-	-	0		
Kjøp av aksjer og andeler	584	16 368	670	670	670	670
Utlån av egne midler	-		-	0		-
Avdrag på lån			-	0		-
Sum investeringsutgifter	11 989	23 182	13 600	3 940	3 144	2 870
Kompensasjon mva	-883	-567	-3 000	-800	-600	-500
Tilskudd fra andre	-540	-300	-	0		-500
Salg av varige driftsmidler	-	-	-	0		-
Mottatt avdrag på utlån	-		-	0		-
Bruk av lån	-10 606	-6 815	-10 600	-3 140	-2 544	-1 870
Sum investeringsinntekter	-12 029	-7 682	-13 600	-3 940	-3 144	-2 870
Videreutlån	461	2 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Bruk av lån til videreutlån	-461	-2 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Avdrag på lån til videreutlån	526	600	600	600	600	600
Mottatt avdrag på videreutlån	-486	-600	-600	-600	-600	-600
Netto utgift videreutlån	40	-	-	-	-	-
Overført fra driftsregnskapet		-15 500	-	-	-	-
Avsetning bunde inv. Fond		-	-	-	-	-
Bruk av ubunde inv-fond	-	-	-	-	-	-
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-	-	-
Sum overføringer og netto fond	-	-15 500	-	-	-	-
Udekket / Udisponert	-	-	-	-	-	-

Låneopptak:

Budsjettforslaget legges opp til en streng justis i forhold til å begrense investeringer og få kommunens lånegjeld ned mot et mer håndterbart nivå. Samtidig er det relativt stor sikkerhet om at to betydelige investeringsprosjekt som ligger i startgropa vil bli gjennomført i perioden. Usikkerheten er når, og til hvilken kostnad. Disse to prosjektene er reparasjon av takkonstruksjonen til Snåsa kirke og bygging av nytt kjøkken på sykeheimen. Det er samtidig store behov for å gjøre flere oppgraderinger knyttet til kommunale bygg og kommunalt vegnett. Argumentene for å utsette disse investeringene noe er begrunnet i to konkrete forhold:

- Lånegjelda må ned.

Sterk økning i gjeld sammen med stor økning i renter og samtidig nedgang i folketall er en dårlig kombinasjon. Samtidig vil demografiske utfordringer øke kostnadene innen helse, pleie og omsorgssektoren. Jo mer penger som går til rentekostnader, jo mindre blir det igjen til tjenesteproduksjon.

- Økonomiske konjunkturer, og usikkerheten til utviklingen i disse.

En stor del av renteøkningen skyldes press i økonomien som gir seg utslag i høy prisvekst. Det er stor usikkerhet hvor lenge dette kommer til å vare og de ulike bransjene vil derfor nå legge inn betydelige buffer mot kostnadsvekst i byggeperioden. I et slikt scenario kan noe utsettelse av planlagte prosjekter være nødvendig. Unntakene vil være om de i utgangspunktet uansett vil være ekstremt lønnsomme, eller om de er absolutt påkrevet ut fra andre hensyn.

Samlet lånebehov for å finansiere kommunes investeringer i 2024 er på kr 10,6 millioner. I tillegg kommer Startlån gjennom husbanken sin ordning 3 millioner kroner, slik at samlet lånebehov kommer på 13,6 millioner kroner.

9.4. Bevilgningsoversikt investering pr prosjekt

§5-5. Bevilgningsoversikt investering Budsjett til fordeling pr prosjekt							
Tall i 1000 kroner		R-2022	RB-2023	B-2024	Ø-2025	Ø-2026	Ø-2027
Prosjekt							
7437	Kjøp av bil Hovteigen	-	129	-	-	129	-
7438	Vaskemaskin sykeheimen	-	145	-	-	145	-
7439	Kjøp av biler hjemmetjenseten		1 500	-	-		
7540	IKT - investeringer	605	500	400	400	400	400
7461	Biovarme Snåsa skole	61	-	-	-		
7570	Velferdsteknologi	367	414	400	400	400	400
7530	Oppgraderingsplan Snåsa menighetsråd	423	70	-	-	-	-
7488	Tilbygg sykeheim fase 3	131	50	-	-	-	-
7496	Forprosjekt kjøkken - sjukeheimen	136	164	-	-	-	-
	Kjøkken sykeheimen			10 000	-	-	-
	Takrenner Vonheim			200			
	Innredning bibliotek og kulturskole	-	-	-	-	-	-
7510	Flerbrukshall	1 299	-	-			
7561	Avløpsanlegg på Vegset	6 696	386	-	-	-	-
7531	Vannforsyning Vest Snåsa vannverk	107	1 996	1 000	1 000	1 000	1 000
7581	Ballbinge Snåsa skole	1 334	-	-	-	-	-
7583	Oppgradering omsorgsboliger	-	1 000	500	500	-	-
7584	Oppgradeing/Enøktiltak - kommunale bygg	-	400	400	400	400	400
7585	Oppgradering Uteområder	-	60	60	-	-	-
7600	Oppgradering tak Snåsa kirke	221	-	-	-	-	-
7601	Oppgradering murverk Snåsa kirke	25	-	-	-	-	
7104	Kjøp av aksjer, andeler og EK	584	16 368	670	670	670	670
		11 989	23 182	13 630	3 370	3 144	2 870

10. BRUK AV DISPOSISJONSFOND I BUDSJETT 2024 - 2027.

Den konkrete målsettingen er at kommunen over tid skal ha minimum 7% av brutto driftsinntekt stående på disposisjonsfond.

Utviklingen på disposisjonsfond har i perioden 2016 til 2023 som vist i tabell.

	Disposisjonsfond							
(i 1000 kr)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Samlet beholdning	20 274	19 931	18 985	22 932	24 999	36 656	41 493	20 119
Måltall (% av driftsinntekt)	9,27 %	8,74 %	9,52 %	11,20 %	14,61 %	15,30 %	16,20 %	7,70 %

Tall for 2023 er en prognose basert på vedtak

Snåsa kommune har i sitt opprinnelige budsjett for 2023 disponert 4,17 millioner fra disposisjonsfond. Denne summen ble økt med 15,5 millioner i forbindelse med kjøp av AS Gilstad og videre med 1,7 millioner knyttet til regulering i forbindelse med regnskapsrapportering 2. tertial. Fondet vil således ligge an til å bli betydelig redusert i 2023 og nærmer seg også stekt minimumstallet som er satt av kommunestyret. Kommunedirektørens forslag til budsjett reduserer avsetningene med ytterligere 3,6 millioner i 2024, men vil ikke bli ytterligere belastet i resten av planperioden.

